Ազգ

Azg

armenian daily

14 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2003 ՈՒՐԲԱԹ 28 (2713)

Հանս Բլիքսն այսօր զեկուցելու է ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդին

Իրաքում զանգվածային ոչնչացման զենք որոնող ՄԱԿ-ի տեսչական խմբի ղեկավար Հանս Բլիքսն այսօր ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդին զեկուցելու է մասնավորապես ստուգումների արդյունքում հայտնաբերված հրթիռների մասին, որոնց հեռահարությունը 30 կմ-ով գերազանցում է ՄԱԿ-ի կողմից Իրաքին պարտադրված սահմանափակումների չափը (տես՝ էջ 5): Մ. Նահանգներն ու Մեծ Բրիտանիան հրթիռների հայտնաբերումից փորձեցին օգուտ քաղել հակապատերազմական տրամադրությունները երկու երկրներում մեղմացնելու համար: Սակայն մասնագետները հիշեցրին, որ Իրաքն այդ հրթիռների առկայության մասին ՄԱԿ-ի տեսուչներին գրավոր տեղյակ են պահել դեռեւս Հանս Բլիքսի Իրաք կատարած նախորդ այցի ժամանակ, եւ տեսուչներն այդ փաստաթղթի հիման վրա էին գտել նշյալ հրթիռները: Իրաքի փոխվարչապետ Թարեք Ազիզն իր հերթին ասաց, որ «Ալ Սամուդ» հրթիռները թերեւս կարող են սահմանված 120 կմ-ն անցնել, սակայն, ավելացրեց՝ մեր հրթիռներն այնքան էլ դիպուկ չեն, հետեւաբար այդ հարցը կարեւոր չէ: Մ. Հ.

Տյառնընդառաջն Արտաշատում

114 նորապսակ զույգերին օրհնեց Վեհափառ հայրապետը, շնորհավորեց հանրապետության նախագահը

Նորապսակների օրհնության տոնն Արարատի մարզի համայնքի բնակիչները երեկ նշեցին նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի, Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ-ի, Արարատյան թեմի առաջնորդ Նավասարդ արք. Կճոյանի եւ պատվիրակության մյուս անդամների մասնակցությամբ:

«Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնից եկել ենք մեր օրհնությունը բերելու նորապսակ մեր զավակներին եւ ձեզ հետ տոնախմբելու Տյառնընդառաջը: Մեր ժողովուրդը դարեր շարունակ այս տոնի հետ է կապել նորապսակ իր զավակների հավաքական ուրախությունը տոնախմբելու արարողությունը, որտեղ կյանքի իրենց առաջին քայլը նորապսակ հայորդիք կատարեն Տիրոջն ընդառաջ ելնելու հավատքով, աստվածային պատվիրաններին հավատարիմ ապրելու պատրաստակամությամբ, եւ խարույկից վառված լույսն իբրեւ աստվածորդու հայտնության սիրո կրակ միշտ ջերմացնի իրենց հոգիներն ու նորաշեն հարկերը», ասաց Ամենայն հայոց կաթողիկոսը տերունական աղոթքից հետո:

Ռոբերտ Քոչարյանին սատարող նորապսակների կյանքում երեկվա օրը նշանակալից էր: 114 նորապսակ զույգերի մուտքը բեմահարթակ անսպասելի էր ու չափազանց հաճելի: Կաթողիկոսի օրհնությունից հետո նրանք պարի հրավիրեցին նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին, որից հետո վերջինս իր շնորհավորանքներն ու բարեմաղթանքները հղեց նրանց: Նախապես հայտնելով, որ քաղաքական ելույթ չի ունենալու, նա մասնավորապես ասաց. «Այսօր սիրելի տոն է մեզ համար: Եկել ենք միասին նշելու: Հետաքրքիր տեսարան էր մեր աչքերի առջեւ, շնորհավորում եմ եւ մաղթում ձեզ ամուր ընտանիք եւ առողջ երեխաներ, քանի որ առողջ ընտանիքն առողջ պետության հիմքը պետք է լինի: Չգիտեմ, թե կնքահոր պատասխանն ինչպես եմ տալու: Գուցե միասնական այց կազմակերպենք նախագահական շենք, որտեղ ավանդույթը չխախտվի: Անհանգստանում էի, որ նորապսակներն այսօր կմրսեն, բայց նրանց հետ պարելիս զգացի, որ պինդ են: Ուրախ եմ, որ այսօր մարզում լավ տրամադրություն է, որ այս պատասխանատու ժամանակահատվածը՝ կապված նախընտրական քարոզարշավի հետ, բնականոն ընթացք ունի, եւ համոզված եմ, որ հանգիստ ու կայուն ավարտելու ենք այս ընտրությունը մի քանի օրից: Պետք է մեր ամենօրյա աշխատանքով կառուցենք մեր երկիրը, մեր ապագան, իսկ դա հնարավոր է, եթե ունենք կայուն ընտանիքներ, կրթված երեխաներ ու ժողովուրդ: Միասին կառուցենք մեր հայրենիքը», իր խոսքն ավարտեց նախագահը:

PHOTOLURE

Ռոբերտ Քոչարյանի Արտաշատ քաղաքի նախընտրական շտաբի պետ Սամվել Գալստյանը ելույթ ունեցավ ի պաշտպանություն Ռոբերտ Քոչարյանի՝ նշելով նրա ղեկավարության օրոք երկրում տեղի ունեցած դրական տեղաշարժերը, գնահատելով ղեկավարին անհրաժեշտ հատկանիշները եւ հավասարակշիռ քաղաքականություն վարելու ունակությունը: Արտաշատ քաղաքի հրապարակում տոնական մթնոլորտ էր: Համերգին մասնակցում էր Հայաստանի պարի պետական անսամբլը, որը ներկաներին բարձր տրամադրություն պարգեւեց Արամ Խաչատրյանի «Սուսերով պար», «Քոչարի» եւ այլ կատարումներով: Ջիվան Գասպարյանը, Թովմաս Պողոսյանը, «Հայեր» համույթը եւ այլ կատարողներ նույնպես մասնակցեցին տոնակատարությանը՝ մեծ բավականություն պատճառելով արտաշատցիներին:

Միջոցառումը լավ էր մտածված ու տեղին: Հավանաբար նրա նպատակներից էր արտաշատցիների հոգուց վանել փետրվարի 4-ի տհաճ միջադեպի տպավորությունը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Արտաշատ-Երեւան

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՕՐ

15 տարի առաջ առաջին ցույցը եղավ Արցախում

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 13 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 13-ին լրացավ Ստեփանակերտում տեղի ունեցած առաջին համաժողովրդական ցույցի 15-րդ տարելիցը: 1988 թ. փետրվարյան այդ օրը սկիզբ դրվեց արցախյան ազատագրական շարժման առաջին փուլին, երբ արցախահայությունն ազդարարեց Մայր Հայաստանին միավորվելու իր ցանկության մասին:

ԼՂՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր Մաքսիմ Միրզոյանի խոսքերով, «եթե մենք չձեռնարկեինք համապատասխան քայլեր, ով գիտի ինչպիսի քայլեր կձեռնարկվեին մեր դեմ»:

«1988 թվականին բոլորիս մեջ կար համախմբվածության այն զգացողությունը, որ միավորվելու դեպքում մենք անպարտելի ենք եւ պատրաստ ենք անել ամեն ինչ մեր դարավոր երազանքը ի կատար ածելու համար»,- նշեց նախկին մարզային ակտիվի անդամ Պավել Նաջարյանը:

Ադրբեջանցիները նույնպես նշում են 15-ամյակը

ԲԱՔՈՒ, 13 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ինչպես հաղորդում է Բաքվի «525» թերթը, փետրվարի 22-ին աշխարհի 50 քաղաքներում կանցկացվեն զանգվածային միջոցառումներ, նվիրված Խոջալուի «ցեղասպանության» 13-ամյակին եւ հայ-ադրբեջանական զինված հակամարտության 15-ամյակին: MPA-ին Մոսկվայի բնակիչ Շահին Թաղիեւը հայտնել է, որ Մոսկվայում նախապատրաստվում են այդ ակցիային եւ որ ադրբեջանցիները փետրվարի 22-ին պիկետ կանցկացնեն Հայաստանի դեսպանատան մոտ, իսկ դրանից բացի, ծրագրվում է ժողով Մոսկվայի դահլիճներից մեկում՝ ավելի քան 500 ադրբեջանցիների մասնակցությամբ: Արդեն դիմում է ուղարկվել Մոսկվայի քաղաքապետարան: Ակցիային մասնակցելու համար հրավիրված են երգիչներ Ֆլորա Քերիմովան եւ Լյութֆիյար Իմանովը:

Ջորջ Բուշը զգուշացնում է՝ «ՄԱԿ-ը կարող է անիմաստ դառնալ»

Երեկ խոսելով ծովայինների զորախմբի առաջ, Մ. Նահանգների նախագահ Ջորջ Բուշը զգուշացրեց ՄԱԿ-ին «անիմաստ» եւ «անհամապատասխան» կարգավիճակում հայտնվելու վտանգից: Ըստ Բուշի, ՄԱԿ-ը պետք է կառչած մնա Իրաքի դեմ կայացրած իր թիվ 1441 որոշմանը: Այլապես, ասաց նա, սեփական որոշումը չիրականացնելը կարժեզրկի այդ կազմակերպությունը: Ակնարկությունն, անշուշտ, վերաբերում է ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի անդամ 11 երկրների եւ առաջին հերթին Ֆրանսիայի, Ռուսաստանի, Չինաստանի ու Գերմանիայի կեցվածքին, որոնք դեմ են Իրաքի դեմ ռազմական գործողություններին եւ կողմ են ՄԱԿ-ի տեսուչների առաքելության ժամանակը երկարաձգելուն:

Ձերբակալություններ Լոնդոնի երկու օդակայաններում

Ըստ էության արդարացվում էր Լոնդոնի «Հիթրոու» օդակայանի շուրջ արդեն 3-րդ օրը խստացված հսկողությունը: Անգլիական ոստիկանությունը երեկ «Հիթրոուի» մոտ հայտնաբերեց կասկածելի 2 անձանց, որոնք պատրաստվում էին ահաբեկչական արարքի, որի մանրամասնությունները դեռեւս հրապարակված չեն: Անվտանգության ուժերին հատկապես մտահոգում է «Ստինգեր» տիպի դյուրակիր հրթիռների օգտագործումից, որոնք կարող են, ինչպես անցյալ տարի Քենիայում իսրայելական օդանավի դեմ, ուսի վրայից արձակվել դեպի թռչող օդանավը: Երեկ արտակարգ հսկողության տակ առնվեց նաեւ Լոնդոնի մյուս՝ «Կատվիք» օդակայանը: Անվտանգության ուժերն այստեղ ձերբակալեցին մի վենեսուելացու, որի մոտ հայտնաբերվեց ձեռնառումբ:

Բեն Լադենը կանխագուշակել է իր մահը «իր թշնամիների դեմ հարձակման ժամանակ»

ԼՈՆԴՈՆ, 13 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մեծ Բրիտանիայում տեղակայված «Ալ-Անսար» իսլամական լրատվական գործակալությունն այսօր հաղորդել է, որ իր տրամադրության տակ ունի Ուսամա բեն Լադենի նոր ելույթի ձայնագրությունը: Ինչպես հաղորդում է newsru.com-ը, համաձայն գործակալության, համար առաջին ահաբեկչի 53 րոպեանոց ելույթի ընդհանուր իմաստն այն է, որ այս տարի նա կզոհվի «իր թշնամիների վրա հարձակման արդյունքում»: «Այս վերջին տարին ես ամբողջ հոգով կնետվեմ թշնամու դեմ եւ կնահատակվեմ»,- ասել է «Ալ-Ղաիդայի» առաջնորդը:

Համաձայն newsru.com-ի, «Ալ-Անսարը» թարգմանված ձայներիզը հանձնել է Վաշինգտոնին: Ինչպես հաղորդում են ամերիկյան ԶԼՄ-ները, փորձագետները, որոնք հետազոտում են ձայնագրությունը, նշում են, որ խոսողի ոճը եւ բառապաշարը նման են բեն Լադենի միկրոֆոնային սովորական խոսակցությունների ոճին: Սակայն վերջնական եզրահանգման համար իրենք պետք է ուսումնասիրեն ոչ թե թարգմանությունը, այլ բնօրինակը:

Մոսկվայում մի հայ կողոպտել է դիվանագետի

ՄՈՍԿՎԱ, 13 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՌԴ մայրաքաղաքի հարավ-արեւելքում ավազակային հարձակում է կատարվել Կոնգոյի Հանրապետության հյուպատոսի խորհրդականի վրա: Ինչպես «Նովոստի» գործակալությանը հինգշաբթի հայտնել են Մոսկվայի ՆԳՎ-ում, նախօրեին Լյուբլինսկայա փողոցում երկու անհայտ անձինք, սպառնալով ատրճանակով, հարձակվել են Կոնգոյի 40-ամյա քաղաքացու վրա եւ հափշտակել նրանից 16 հազար ռուբլի եւ ավտոմագնիտոլան: Դիվանագետը անհապաղ դիմել է ոստիկանությանը, եւ, արդեն 30 րոպե անց, պարեկախումբը Լյուբլինսկայա փողոցում ձերբակալել է 24 տարեկան մի հայի: Միլիցիայի աշխատակիցները նրանից առգրավել են պնեւմատիկ ատրճանակ «Բայկալ»: Ներկայումս ձերբակալվածը լրիվ մերկացված է հանցագործությունը կատարելու մեջ. կատարվում են նրա համախոհի որոնման աշխատանքներ:

ՎՐԱՍՏԱՆԻՑ ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Ադրբեջանցի մոջահեդները վերադառնում են տուն

Վրաստանի պետանվտանգության նախարարության հակաահաբեկչական ստորաբաժանման աշխատակիցները Պանկիսի կիրճում ձերբակալել եւ Բաքվին են հանձնել Ադրբեջանի երեք քաղաքացիների՝ մոջահեդների, որոնք մեղադրվում են Վրաստանի տարածքում անօրինական զինված խմբավորումներին մաս կազմելու մեջ:

Վերջին երկու տարիների ընթացքում վրաց ուժային կառույցները ձերբակալել եւ Ադրբեջանին են հանձնել 35 գրոհայինների: Ճիշտ է, Թբիլիսին եւ Բաքուն բարեկամական հարաբերություններ ունեն, այս տարի նախատեսվում է վրաց-ադրբեջանական ռազմական պայմանագրի ստորագրում, սակայն Ադրբեջանը վրաց ուժային կառույցների համար շարունակ անախորժություններ է ստեղծում: Պանկիսի կիրճը, որն այսօր գրեթե ամբողջությամբ Թբիլիսիի կողմից վերահսկվում է, մինչեւ վերջերս ադրբեջանցի, չեչեն եւ օտարազգի մոջահեդների համար ապահով անկյուն էր:

«Կիրճն զբաղեցնում է մոտ 44 քառ. կմ տարածք, ներառյալ փախստականները, բնակչության թիվը 13 հազար է: Ըստ մեր տվյալների, բացի չեչեն գրոհայիններից, Պանկիսում կան մոտ հարյուր այլազգի գրոհայիններ: Վրաստանից Ռուսաստան (սահմանի վրաց-չեչենական հատվածում) անցնելու 140 արահետներ կան 2000-3000 մետր բարձրությամբ լեռներով, ինչի պատճառով դժվար է գրոհայիններին ձերբակալել», ասում է Վրաստանի պետանվտանգության նախարար Վալ. Խաբուրձանիան:

Վրաստանի համար գլխացավանք են ոչ այնքան մի քանի տասնյակ ադրբեջանցի մոջահեդները, որքան Ադրբեջանի պետությունը: Գաղտնիք չէ, որ արաբ մոջահեդները Վրաստանի Պանկիսի կիրճ են հասնում, օգտագործելով Ադրբեջանի եւ Թուրքիայի տարանցիկ ճանապարհը: Կիրճում ապաստան գտած գրոհայինների ֆինանսական օժանդակությունն իրականացվում է ադրբեջանական բանկերի եւ բարեգործական կազմակերպությունների անվան տակ գործող կառույցների միջոցով:

Փետրվարի 6-ին Բաքվում նախագահ Հ. Ալիեւը Ադրբեջանի սահմանապահ ծառայության բարձրաստիճան սպաների հետ հանդիպման ընթացքում կարգադրել է զգոն լինել, որպեսզի միջազգային ահաբեկիչները չկարողանան ներխուժել Ադրբեջան կամ Ադրբեջանի տարածքն օգտագործելով անցնեն երրորդ երկրներ: Առանձնապես կարեւորվել է վրաց-ադրբեջանական սահմանի Բելոկանի եւ Զաքաթալայի շրջանների պաշտպանությունը:

2002 թ. սահմանախախտության մեղադրանքով Ադրբեջանում ձերբակալվել է ավելի քան 9000 մարդ, երկրի տարածքից արտաքսվել են մոտ 40 ահաբեկիչներ:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Թբիլիսի

«Առաջիկա հինգ տարիներին ավելի լավ կաշխատեմ»

Խոստանում է թեկնածու Քոչարյանը

ՀՀ նախագահ, նախագահի թեկնածու Ռոբերտ Քոչարյանի նախընտրական հանդիպումներից հերթականը Շենգավիթի համայնքում էր: Գարեգին Նժդեհի անվան հրապարակում նախագահի թեկնածուին դիմավորեցին համայնքի բնակիչները: Այս հանդիպման ընթացքում էլ Ռոբերտ Քոչարյանին սատարող քաղաքական ուժերի ներկայացուցիչներն իրենց աջակցությունը հայտնեցին թեկնածուին, եղան պատասխաններ գրավոր ուղղված հարցերին: Ելույթ ունեցողները նշում էին վերջին տարիներին երկրում գրանցված առաջընթացը՝ համոզմունք հայտնելով, որ դրա երաշխավորը նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն է: «Հայաստանը դարձել է տարածաշրջանային լուրջ գործոն», նշում էր ԱԺ պատգամավոր Հերմինե Նաղդալյանը, իսկ «Օրինաց երկիր» կուսակցության ղեկավար Արթուր Բաղդասարյանի խոսքով՝ նախագահ Քոչարյանի պաշտոնավարման տարիներին երկրում դրական առաջընթաց է արձանագրվել, որին առաջիկայում եւս անհրաժեշտ է շարունակություն տալ:

Հանրահավաքի մասնակիցներին դիմեց նաեւ գործարար Հրանտ Վարդանյանը: Նա փաստում էր վերջին տարիներին գրանցված տնտեսական աճը եւ «Հայ աշխատավոր միության», աշխատավոր ժողովրդի անունից նշում, որ սատարում են Ռոբերտ Քոչարյանին, գնահատում կատարված աշխատանքը եւ կանգնում Քոչարյանի կողքին, որպեսզի աշխատատեղերի ստեղծումը շարունակություն ստանա: Ելույթ ունեցողները պարզապես աշխատավոր մարդիկ էին, որոնք նշում էին, թե պետք չէ քաղաքագետ լինել՝ հասկանալու համար, որ երկիրն առաջընթաց է ապրել, եւ կոչ էին անում նրանց, ում համար թանկ են երկրի խաղաղությունն ու առաջընթացը՝ քվեարկել հօգուտ Քոչարյանի:

Իսկ թեկնածու Քոչարյանը մայրաքաղաքի մյուս համայնքների նման Շենգավիթն էլ զարգացող է ուզում տեսնել, ինչը, հաշվի առնելով համայնքի նախկին հզորությունը, հեշտ չէ իրագործել: Ռոբերտ Քոչարյանն, այնուամենայնիվ, համոզված է, որ կարող է վերադարձնել Շենգավիթի երբեմնի համբավը: Համայնքը պետք է նորմալ կազմակերպված կենցաղ ունենա՝ լուծվում է կապի հարցը, կլինի շուրջօրյա ջրամատակարարում: Սրանից ավելի կարեւոր, թերեւս, երբեմնի արդյունաբերական հզորությունների վերականգնումն ու զարգացումն են՝ «Նաիրիտ», «Պողագործ», «Հայէլեկտրո», որոնցից յուրաքանչյուրը գործարկման կամ առաջընթացի փուլում է:

Նախագահի թեկնածու, գործող նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը համոզմունք է հայտնում. «Առաջիկա 5 տարիներին ավելի լավ կաշխատեմ»:

ՄԱՌԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

Ջուղայի հայոց գերեզմանոցը ամբողջությամբ ոչնչացվել է

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ադրբեջանին բռնակցված Նախիջեւանի մարզի տարածքում գտնվող Ջուղայի հայոց գերեզմանոցը՝ մոտ 3 հազար խաչքարերով, ոչնչացվել է: Այս մասին հայտարարեց Հայկական ճարտարապետությունն ուսումնասիրող հասարակական կազմակերպության նախագահ Սամվել Կարապետյանը Նախիջեւանահայոց ազգային խորհրդի փետրվարի 13-ի հավաքում:

Կարապետյանը տեղեկացրեց, որ առաջին ահազանգն այդ վանդալիզմի վերաբերյալ եղել է դեռեւս 1998 թ., կազմակերպության Իրանի մասնաճյուղի անդամ Արփիար Պետրոսյանի կողմից: Վերջինս Սբ. Ստեփանոս վանքը բարձրանալիս պատահաբար տեսել է, թե ինչպես են ադրբեջանցիները բուլդոզերներով քանդում եւ վագոնները լցնում խաչքարերը, եւ լուսանկարել է այդ ամենը: Իրանական սահմանի գրեթե նույն կետից դա լուսանկարել են նաեւ Հայ առաքելական եկեղեցու Ատրպատականի թեմի առաջնորդ Նշան Թոփուզյանը եւ պարսիկ զինվորները: Վերջին լուսանկարում, որ արվել է 2002 թ. նոյեմբերի 25-ին «Երկիր եւ մշակույթ» կազմակերպության նախագահ Գեղամ Գեւոնյանի կողմից, Ջուղայի գերեզմանոցն այլեւս չի երեւում:

Ըստ ճանապարհորդ Ալեքսանդր Ռոդեսի տվյալների, 17-րդ դարում Հին Ջուղայի գերեզմանոցում եղել են շուրջ 10 հազար կանգուն, ամբողջական գեղաքանդակ խաչքարեր: 20-րդ դարի սկզբին գերեզմանոցում արդեն մնացել էին շուրջ 5000 խաչքարեր, խոյաձեւ տապանաքարեր, ինչպես նաեւ 3 եկեղեցի եւ մատուռ: Կան տվյալներ, որ նույն վիճակում են նաեւ Նախիջեւանի տարածքի հայկական հարյուրավոր այլ հուշարձաններ, որոնք սակայն նկատելի չեն սահմանի մյուս կողմից:

Ըստ ներկաների, Ջուղայի գերեզմանոցի պատմական եւ գեղարվեստական արժեքը բացառիկ է: Այն եզակի է հայկական մշակույթի համանման հուշարձանների շարքում եւ իր ուրույն տեղն ունի համաշխարհային քաղաքակրթության գանձարանում: Ուստի, մասնակիցները որոշեցին դիմել ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ին, ԻԿՈՄՈՍ-ին եւ մշակութային արժեքներով զբաղվող միջազգային այլ կազմակերպությունների, կոչ անելով ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի հովանու ներքո ստեղծել միջազգային հանձնախումբ Ադրբեջանի տարածքում գտնվող հայոց մշակութային հուշարձանների ոչնչացման փաստերը տեղում ուսումնասիրելու եւ Ջուղայի գերեզմանատունը պատմության եւ մշակույթի միջազգային չեզոք գոտի դարձնելու համար:

«Հայ-ռուսական մշակութային համագործակցության նոր փուլ է սկսվում»

Ասում է ՌԴ մշակույթի նախարարը

Փետրվարի 13-14-ը Երեւանում անցկացվում են ռուսական ֆիլմերի օրեր: Երկու օր հայ հանդիսատեսը հնարավորություն ունի դիտել ժամանակակից ռուս ռեժիսորների լավագույն ֆիլմերը: Փառատոնի մեկնարկը երեկ «Մոսկվա» կինոթատրոնում էր, ցուցադրված առաջին ֆիլմը կինոռեժիսոր Նիկոլայ Լեբեդեւի «Աստղը» կինոնկարն էր: Փառատոնի բացմանը ներկա գտնվելու համար Հայաստանում է Ռուսաստանի ճանաչված կինոգործիչների պատվիրակությունը, որը գլխավորում է ՌԴ մշակույթի նախարար Միխայիլ Շվիդկոյը: Պատվիրակության կազմում են «Մոսֆիլմ» կինոկոնցեռնի գլխավոր տնօրեն Կարեն Շահնազարովը (որը նաեւ «Աստղը» ֆիլմի գլխավոր պրոդյուսերն է), «Ֆեստ-սինեմա» կինոընկերության գլխավոր տնօրեն Սերգեյ Լոսը, ճանաչված դերասանուհիներ Օլգա Կաբոն, Սվետլանա Տոման, ինչպես նաեւ «Աստղը» ֆիլմի հերոսուհի Եկատերինա Վուլիչենկոն: Հայաստան են ժամանել նաեւ Արմեն Ջիգարխանյանն ու Դմիտրի Խառասյանը:

«Ռուսական ֆիլմեր» փառատոնի բացմանը ներկա էր նաեւ հանրապետության նախագահը: Իրենց ելույթում ՌԴ եւ ՀՀ մշակույթի նախարարները շնորհակալություն հայտնեցին Ռոբերտ Քոչարյանին, նաեւ Վլադիմիր Պուտինին՝ կինոմշակույթի զարգացմանը ցուցաբերած ուշադրության եւ աջակցության համար (երկու նախագահների միջեւ ստորագրվել է հայ-ռուսական միջպետական մշակութային համագործակցության պայմանագիր, որի շրջանակներում էլ անցկացվում է փառատոնը):

ՌԴ նախարարը լրագրողների հետ հանդիպմանը նշեց, որ հայ-ռուսական մշակութային համագործակցության նոր փուլ է սկսվում: Կլինի համատեղ կինոարտադրություն: Առաջիկայում կսկսվեն հայկական ծագում ունեցող մարշալների մասին պատմող վավերագրական ֆիլմի նկարահանումները: Ռուսական կողմը կտրամադրի ֆինանսավորման 90, հայկական կողմը՝ 10 տոկոսը:

Մինչեւ 17-ը «Մոսկվա» կինոթատրոնում ցուցադրվելիք ֆիլմերն են Ալեքսեյ Բալաբանովի «Պատերազմը», Եգոր Միխալկով-Կոնչալովսկու «Հակամարդասպանը» եւ Ֆիլիպ Յանկովսկու «Շարժման մեջ» ֆիլմերը:

Իսկ երեկ արդեն ցուցադրված «Աստղը» Էմանուիլ Կազակեւիչի համանուն պատմվածքի հիման վրա է նկարահանվել եւ պատմում է Հայրենական մեծ պատերազմին մասնակցած մի խումբ երիտասարդ հետախույզների մասին: Ֆիլմը վերջին տասը տարիների ընթացքում Հայրենական պատերազմի մասին պատմող առաջին ֆիլմն էր:

Փառատոնի բացման առաջին ֆիլմը դիտեց նաեւ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը: Այդ մեկուկես ժամը երեւի թեկնածու Քոչարյանի նախընտրական քարոզչության գրաֆիկում ելույթ չունենալու եւ ֆիլմից հաճույք ստանալու եզակի հնարավորություն էր:

Մ. ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

Երեւանում գույքահարկը կգանձեն թաղապետարանները

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Երեւանի Կենտրոն եւ Ավան համայնքների տեղական ինքնակառավարման մարմինները գույքահարկի հաշվառում եւ գանձում կսկսեն իրականացնել 2003 թ. առաջին եռամսյակից, իսկ մյուս համայնքները՝ առաջին կիսամյակից: Ինչպես ՀՀ կառավարության փետրվարի 13-ի նիստից հետո լրագրողներին հայտնեց ՀՀ կառավարությանն առընթեր հարկային տեսչության պետի տեղակալ Արմեն Ալավերդյանը, այդ հարկատեսակի գանձման բազան վերջիններիս կտրամադրվի առաջիկայում: Մինչեւ տարեվերջ սեփական ուժերով գույքահարկի հաշվառում եւ գանձում կսկսեն նաեւ Հայաստանի 47 քաղաքային համայնքների, այնուհետեւ նաեւ գյուղական համայնքների տեղական ինքնակառավարման մարմինները: Նախքան այդ, ըստ Ա. Ալավերդյանի, տեղական ինքնակառավարման մարմինների համար կկազմակերպվեն համապատասխան ուսուցողական դասընթացներ, նրանց կցուցաբերվի նյութատեխնիկական աջակցություն, իսկ սկզբնական շրջանում տեղական ինքնակառավարման մարմիններին կօժանդակեն հարկային ծառայության աշխատակիցները:

Ա. Ալավերդյանը նշեց նաեւ, որ տեղական ինքնակառավարման մարմիններին գույքահարկի հաշվարկման եւ գանձման իրավասությունների հանձնումը կավարտվի 2004 թ-ին:

Դատարանը մերժեց ընդդիմադիր թեկնածուների ներկայացուցիչների հայցն ընդդեմ անձնագրային վիզաների վարչության

ԵՐԵՎԱՆ 13 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մայրաքաղաքի Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանը, դատավոր Մնացական Մարտիրոսյանի նախագահությամբ, այսօր լսեց նախագահի վեց ընդդիմադիր թեկնածուների ներկայացուցիչների՝ Արտակ Զեյնալյանի, Աղասի Արշակյանի, Արմեն Եղիազարյանի եւ մյուսների հայցն ընդդեմ ՀՀ ոստիկանության անձնագրային վիզաների վարչության:

Ա. Զեյնալյանը նիստում ներկայացրեց հայցը: Հայցվոր կողմը պահանջում էր անվավեր ճանաչել վերջին տասը տարում ՀՀ քաղաքացի հանդիսանալու եւ Հայաստանում մշտապես բնակվելու վերաբերյալ անձնագրային եւ վիզաների վարչության կողմից նախագահի թեկնածու, գործող նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին տրված տեղեկանքները:

Հրապարակվեց ՀՀ ոստիկանության անձնագրային վիզաների վարչության պատասխանը: Ուսումնասիրելով գործում եղած ապացույցները, դատարանը վճռեց մերժել հայցվոր կողմի դիմումը:

Նշենք, որ վճիռը վերջնական չէ եւ ենթակա է բողոքարկման 15 օրվա ընթացքում:

Ընդդիմության «ձիուկը»

Հանրապետության նախագահի մի թեկնածուն պաշտպանում է մեկ այլ թեկնածուի՝ առանց ինքնաբացարկի: Սա քաղաքական զավեշտ է, ավելի ճիշտ՝ նախընտրական հանդիպումից, այնուհետեւ հեռուստատեսային քաղաքական գովազդ դարձած տեսանյութից մի հատված: Հանրային հեռուստատեսությամբ հեռարձակվող Արտաշես Գեղամյանի գովազդային հոլովակում, որ մարզում կայացած հերթական մի հանրահավաքի մասին էր պատմում, ելույթ ունեցավ Գառնիկ Մարգարյանը եւ հայտարարեց, որ սատարում է թեկնածու Արտաշես Գեղամյանին՝ ներկայանալով ոչ թե որպես նախագահի թեկնածու, այլ «Հայրենիք եւ պատիվ» կուսակցության ղեկավար: Հետաքրքրական է՝ իսկ ո՞ւմ է պաշտպանում Գառնիկ Մարգարյանը սեփական նախընտրական հանդիպումների ժամանակ (եթե այդպիսիք, իհարկե, լինում են):

Տրամաբանական հարց է ծագում. ինչո՞ւ Գառնիկ Մարգարյանն իր թեկնածությունը չհանեց հօգուտ Գեղամյանի: Պարզ է, որ Գառնիկ Մարգարյանի էլեկտորատը, մեղմ ասած, փոքր է եւ ձգտում է զրոյի: Դժվար թե հօգուտ Գեղամյանի թեկնածությունը հանելու դեպքում Մարգարյանի ընտանիքի անդամների ձայները Գեղամյանի օգտին տրվելիք քվեն կրկնապատկեին: Այլ հարց է նախագահի թեկնածու Գառնիկ Մարգարյանը, թեկուզ ընտրական հանձնաժողովներում իր, ասել է թե՝ Գեղամյանի օգտին աշխատող վստահված անձանց քանակով: Պարզ է, որ թեկնածու Մարգարյանը քաղաքական դաշտ է «ներմուծվել» իր դերը կատարելու, մի քիչ էլ ճանաչում ձեռք բերելու համար: Թեեւ քաղաքական այս տրյուկը նորություն չէ, այնուամենայնիվ, արժի 5 մլն դրամ (մոտ 9000 դոլար), որը հավանաբար վճարվել է Ա. Գեղամյանի կողմից::

Մ. Հ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Մոնիտորինգները՝ օրենքի տառով

Մի՞թե այդպիսի մոտեցումը բավարար է

Հայաստանում նախագահական ընտրությունների եւ դրանց լուսաբանման մոնիտորինգներ անցկացնում են տարբեր կազմակերպություններ տարբեր նպատակներով: Եվ կախված այդ նպատակներից՝ խիստ տատանվում են մոնիտորինգների տարածվող արդյունքների օբյեկտիվության եւ ճշմարտացիության բաղադրիչները:

Հասկանալի է, որ նման դեպքում զգալի նշանակություն ունի ոչ թե այս կամ այն կազմակերպության ձեռք բերած ճանաչումը, այլ ընտրապայքարի անոմալիաների նկատմամբ սեփական դիտարկումները: Մասնավորապես, զանգվածային լրատվամիջոցների դեպքում առավել արժեքավոր են քարոզչության ընթացքում թեկնածուների հետ բնակավայրերում տեսածն ու լսածը:

Այս մոտեցումը տրամաբանական է նաեւ այնքանով, որ հաճախ ակնհայտ դիտավորությամբ մոնիտորինգային արդյունքները հեռու են տվյալների ու տեղեկությունների սկզբնական օբյեկտիվությունից: Իսկ նման տեղեկությունների տարածումն էլ ավելի կարող է մեծացնել բացասական տեղեկության ազդեցության դաշտը:

Նախընտրական քարոզչության երրորդ շաբաթվա ընթացքում ԶԼՄ-ների լուսաբանման մոնիտորինգի արդյունքները հերթական են եւ, կարելի է ասել, դարձյալ զերծ չեն սուբյեկտիվությունից:

Փետրվարի 3-10-ը կատարված մոնիտորինգում Լրատվամիջոցների կովկասյան ինստիտուտն անդրադարձել է փետրվարի 4-ին Արտաշատում պատահածի լուսաբանումներին: Եվ, մասնավորապես, **«Ազգի»** այդ օրվա մասին մեկնաբանությունները սկսվում էին Ռոբերտ Քոչարյանի արած հայտարարությամբ:

«Ազգի» այս մոտեցումը տեղ չի գտել «հավասարակշռված» ռեպորտաժների շարքում:

Նշենք, որ նախ, մենք սկզբում ծանոթացել ենք Ռոբերտ Քոչարյանի հայտարարությանը, ապա՝ սկսել պարզել դեպքի մանրամասները: Եվ սա այն պատճառով, որ ոչ Վազգեն Մանուկյանի, ոչ էլ Արամ Կարապետյանի ընտրական շտաբներից **«Ազգը»** չի հրավիրվել՝ լուսաբանելու Արտաշատում տեղի ունենալիք նախընտրական հանդիպումները:

Մոնիտորինգի «Օրենքի եւ էթիկայի խախտումներ» ենթավերնագրի ներքո խոսվում է օտարերկրացիների քարոզչության եւ հակաքարոզչության իրականացման դեպքեր արձանագրելու մասին: Որպես նման օրինակ բերվում է **«Ազգում»** մի ամբողջ էջ սփյուռքահայերի՝ Հայաստանի քաղաքական վիճակին եւ ընտրություններին վերաբերող տարբեր տեսակետների ներկայացման փաստը: Վերջինս որակվում է որպես Հայաստանի ընտրական օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի պահանջների խախտում, համաձայն որի օտարերկրյա քաղաքացիներին եւ կազմակերպություններին արգելվում է նախընտրական քարոզչություն կատարել ու ցանկացած բնույթի քաղաքական նյութ տարածել:

Հասկանալի է օրենքի տառից կառչելու նման ձգտումը: Սակայն պետք է հաշվի առնել, որ սփյուռքահայ մամուլը հայաստանյանին զուգահեռ անդրադառնում է նախագահական ընտրություններին՝ իր մեկնաբանություններով, արձագանքներով, վերաբերմունքով: Իսկ **«Ազգը»** միշտ ուշադրություն է դարձնում սփյուռքում տեղի ունեցող իրադարձություններին:

Եվ, ի վերջո, սփյուռքահայերը, ճիշտ է, որպես օտարերկրյա քաղաքացիներ, չեն կարող մասնակցել ընտրություններին եւ քվեարկել, բայց նրանք Հայաստանի Հանրապետության նախագահին վերաբերվում են որպես իրենց նախագահի՝ անկախ նախագահի անձից: Ինչպե՞ս կդիտվի սփյուռքահայերին իրենց կարծիքն արտահայտելու հնարավորություն չտալու հանգամանքը:

Բացի այդ, մենք իրավունք ունե՞նք հայաստանցի քվեարկողին զրկելու սփյուռքահայերի տեսակետներին ծանոթանալու իրավունքից: Իրոք, օրենքները կարիք ունեն մեկնաբանության:

Ա. Հ.

PR տեխնոլոգիաներ

Ով ինչպես հասկանում, այդպես էլ կիրառում է

2003 թ. նախագահական ընտրությունները, տարբեր մասնագետների գնահատականներով, մի շարք դրսեւորումներով առանձնանում են նախկին ընտրություններից: Մասնավորապես, որպես այդպիսի առանձնահատկության մի կողմ նշվում է այն հանգամանքը, որ այս ընտրությունների ընթացքում օգտագործվեցին ընտրական-քարոզչական որոշ տեխնոլոգիաներ, որոնք արդյունք տվեցին:

Մինչեւ ընտրությունները եւ հատկապես ընտրապայքարի ընթացքում ամենուր առավելապես օգտագործվում էր այնպիսի մի հասկացություն, որն ակնհայտորեն առայսօր էլ ընկալված ու հասկացված չէ լայն հասարակության, անգամ քաղաքական տեխնոլոգիաների կիրառման հարցերում իրենց մասնագետ որակողների կողմից: Հետաքրքիր է նաեւ, որ նույն այդ մասնագետները, հստակորեն տիրապետելով նյութին, նախընտրեցին այս ընտրությունների ընթացքում այս կամ այն թեկնածուի քարոզարշավի ռազմավարությունն ու մարտավարությունը մշակել ոչ թե գիտական սկզբունքներից ելնելով, այլ մեր հասարակական գիտակցության քաղաքական գնահատականներում ցանկալի արդյունք ձեւավորելու անհրաժեշտությունից:

Խոսքը հայտնի, բայց մեծ մասամբ անհասկանալի մնացած կամ սխալ ընկալվող PR հասկացության մասին է:

Երբ որեւէ բան պետք է կատարել PR տեխնոլոգիաներով, մեզանում, չգիտես ինչու, ընկալվում է, որ դա բացարձակապես ստահոդ ու անհիմն տեղեկատվության տարածումն է, որից, որպես արդյունք, ակնկալվում է այդ տեղեկությունը հավատի ընդունելու երաշխիքներ ունենալը:

Միեւնույն ժամանակ, այսպես կոչված, PR մասնագետները ոչ մի տարբերություն չեն դնում իրենց հետագա ռազմավարությունը կառուցելու համար հիմնական հանդիսացող ոչ ճիշտ կամ իրական տվյալների միջեւ: Ընտրական տեխնոլոգիաներում օգտագործվում եւ ընտրող հասարակությանը որպես իրողություն են մատուցվում կեղծ խեղաթյուրված փաստեր: PR-ի օգնությամբ թեկնածուներին վերագրվում են հատկանիշներ եւ արարքներ, որոնք տեղ չունեն իրականության մեջ:

Եվ հետաքրքրականն էլ այն է, որ PR-ը հենց այդպես էլ ոչ ճիշտ իմաստով եւ բովանդակությամբ ընկալվում է: Հենց PR-ն է որակվում որպես իրական փաստերով չհիմնավորված կարծիք ու տպավորություն ստեղծելու միջոց:

PR տեխնոլոգիաներով է, որ համապատասխան «մասնագետները» ապատեղեկատվություն են տարածում՝ հասարակական հարաբերություններն իրենց համար նախընտրելի ուղղությամբ կողմնորոշելու նպատակով:

Մինչդեռ PR-ն ի սկզբանե ոչ գույն ունի, ոչ էլ կեղծ տեղեկությունների ու տվյալների հիման վրա ռազմավարություն մշակելու սկզբունքներ:

PR-ը վստահություն ստեղծելու ռազմավարություն է, որը, սակայն, չի կարող հիմնվել ոչ ճիշտ տվյալների վրա:

Ինչ վերաբերում է աջ ու ձախ օգտագործվող «սեւ PR» կատեգորիային, ապա վերջինս նույնպես հայ իրականության մեջ «ծուռումուռ» է ընկալվում՝ հեռու իրական իմաստից ու բովանդակությունից: Երբ մեզանում «սեւ PR» ասելով հասկանում են հակառակորդի դեմ օգտագործվող կեղծ տեղեկությունների տարածումը, ապա, ընդհանուր առմամբ, որպես «սեւ PR» Հայաստանից դուրս հասկացվում են խիստ քողարկված մեթոդներով տեղեկությունը հանրության սեփականություն դարձնելուն ուղղված գործողությունները:

Ինչեւէ, փաստն այն է, որ PR-ն էլ հայացրել ենք հերի՛ք չէ, այլափոխել,

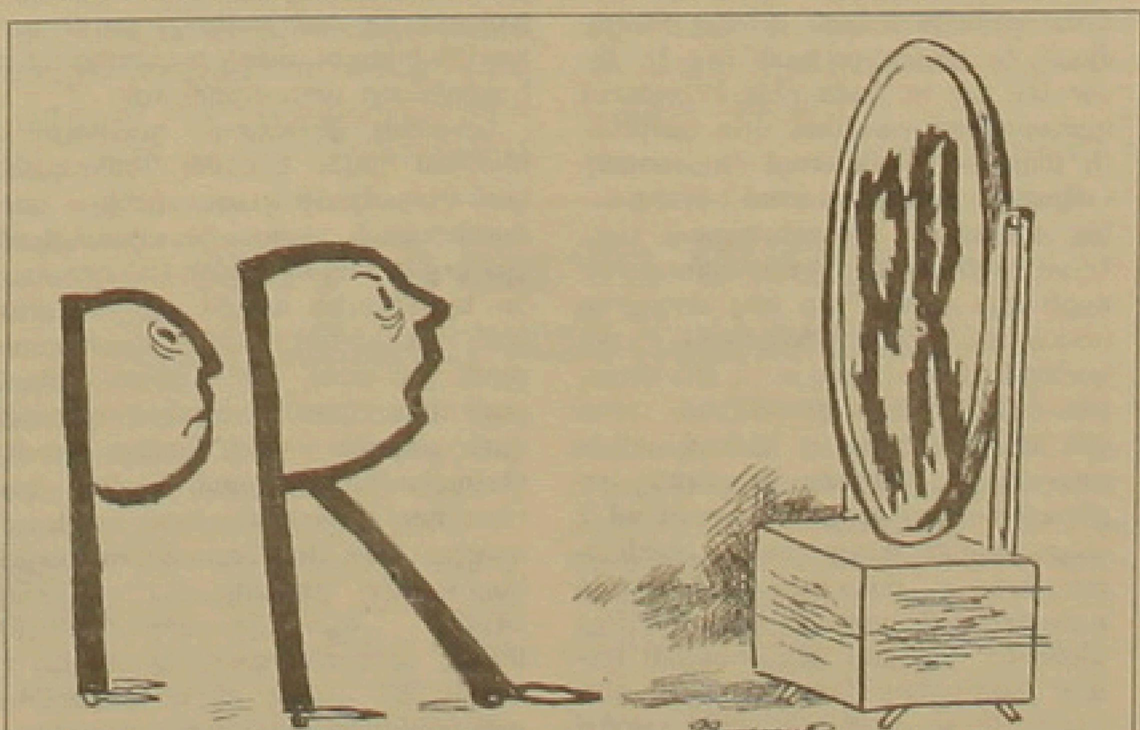

ձեւացրել ենք PR տեխնոլոգիաների կիրառման սկզբունքները: Եվ սա այն պայմաններում, երբ մեր հասարակության քաղաքական գիտակցությունը դեռեւս շարունակում է մնալ արխետիպերի՝ հոգեբանական ստերեոտիպերի ազդեցության տակ, օրինակ՝ նույնացնելով արյունակցական կապ ունեցող տարբեր մարդկանց կերպարները քաղաքական դիրքորոշումների եւ մոտեցումների հարցում:

Եվ երբ որոշ մասնագետիկներ իրենց անիրազեկությունը ծածկում են առանձին դիսցիպլին դարձած PR-ի բովանդակության ու վերջինիս կիրառման սկզբունքների այլափոխմամբ, դա դեռ չի նշանակում, որ հենց այդպիսին են քաղաքական, մասնավորապես ընտրական տեխնոլոգիաները:

Եվ հետո, կեղծ տվյալներն այսպես թե այնպես մի օր կբացահայտվեն, բայց դա չի մտահոգում դրանք օգտագործողին մի պարզ բացատրությամբ: Բանն այն է, որ մինչեւ բացահայտվի այս կամ այն կեղծարարությունը, «գնացքն արդեն գնացած կլինի», այսինքն՝ կեղծ տեղեկությունը կատարած կլինի «իր գործը»՝ նպատակին հասնելու ճանապարհին «վնասազերծելու» իրական փաստը:

Մնում է հույս հայտնել, որ մեր ժողովրդին մատուցվող այլատեսակ տեղեկատվության եւ տեխնոլոգիական խաղերի ու մեքենայությունների մեջ ընտրողը կկարողանա տարբերակել իրականը կեղծիքից եւ կատարել ճիշտ ընտրություն:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Արձագանքներ սփյուռքից

Մեր թերթի շաբաթ օրվա՝ փետրվարի 8-ի համարում տպագրված «Ադրբեջանցուն բնորոշ նամակ»-ին են անդրադարձել մի շարք սփյուռքահայ եւ օտար ընթերցողներ, որոնք իրենց կարծիքներն են ներկայացրել ընդհանրապես այդ խնդիրը թերթի էջերում արծարծելու եւ մասնավորապես մեր ինտերնետային էջերի որակի մասին: Ստորեւ քաղվածքներ այդ նամակներից:

Լոս Անջելեսից «Ջի» (Gy) ստորագրությամբ մի ընթերցող հարց է տալիս մեզ, թե «էլ գրելու բան չունե՞ք: Ինչո՞ւ եք էդքան աղմուկ բարձրացրել էդ թուրքի նամակի համար»:

Նյու Յորքից Արա Խաչատրյանը ըմբռնումով մոտենալով մեր ինտերնետային լեզվի եւ քերականության վերաբերյալ Զահիրի մտահոգություններին, խորհուրդ է տալիս նրան ուշադրություն դարձնել իր երկրի ինտերնետային ANS սայթի լեզվին եւ քերականությանը:

«Ես հարյուր տոկոսով վստահ եմ, որ այնտեղ՝ անգլիական բաժնում աշխատող մասնագետները դպրոցի նույնիսկ 6-7 դասարանները չեն ավարտել: Այնքան շատ են քերականական սխալները: «Զերկալոյում» եւ «Էխոյում» աշխատողների անգլերենը համեմատաբար լավ է, քանի որ, ենթադրում եմ, այնտեղ օտարազգի մասնագետներ են վարձում: Ինչ վերաբերում է ձեր սայթի անգլերեն տարբերակին, խնդիրն այն է, որ ավելի շատ հայերեն է հնչում, քան անգլերեն: Հայ ընթերցողը հեշտությամբ հասկանում է ներկայացված նյութը, սակայն օտարը, երեւի, կդժվարանա: Խորհուրդ կտայի ավելի լավ մասնագետների հրավիրել:

Երեւանում շատ են անգլերեն եւ թուրքերեն իմացողները: Իսկ ընդհանրապես, ձեր փոխարեն ես ոչ մի հետաքննություն էլ չէի անցկացնի այդ նամակի առնչությամբ: Ես հասկանում եմ նրան: Նա եւ իր ամբողջ ժողովուրդը պարտվածի հոգեբանություն ունեն: Նա տանուլ տված անձնավորություն է»:

Ավելի լավ մասնագետների գործի ընդունելու խորհուրդը պատշաճում է նաեւ մեր սայթի օտարազգի ընթերցողներից Ա. Թ. Վիլեմսենը: «Ինչո՞ւ հավելյալ ջանք չեք թափում լավացնելու կամ հսկելու ձեր սայթի որակը: Կարեւորը որակն է, ոչ թե այցելուների քանակը: Առիթ մի տվեք, որ թշնամիները ծաղրեն ձեր աշխատանքը: Ես գիտեմ, որ Հայաստանում շատ լավ թարգմանիչներ կան», գրում է նա:

Եվ վերջապես Արման Տաշինցյանն Ամերիկայից իրեն համախոհ հայերի անունից դիմելով ադրբեջանցի Զահիրին, գրում է, որ մեզ հանգիստ թողնի եւ իր հիմարություններով չխանգարի: «Ես քո փոխարեն «Ազերի չոբան» կստորագրեի», գրում է նա:

Տորոնտոյից վճռականորեն տրամադրված Վրեժ Ավագյանը խմբագրությունից ադրբեջանցի նամակագրի էլ. փոստի հասցեն է պահանջել՝ իրեն իրավունք վերապահելով «BBC-ին գրել, որ իրենց պաշտոնյան չարամտորեն կշահագործե BBC-ի կայքերն անձնական վրեժխնդրության համար վարկաբեկելով այլ էթնիկական խմբակցության լեզուն»:

Իսկ Նյու Յորքի մի խումբ հայ ուսանողների անունից մեզ է ողջունել Ժիրայր Հակոբյանը գրելով, որ «հսկայական գործ եք կատարում, եւ պետք չէ ուշադրություն դարձնել շների վրա»:

Նա տեղեկացնում է, որ արդեն իսկ «այդ «Ազերի Զինվորին» արժանի պատասխան են տվել»: Հակիրճ երկտողի վերջում երիտասարդն առաջարկում է մեր ինտերնետային էջում ավելի մեծ տեղ հատկացնել սպորտին եւ մասնավորապես ֆուտբոլին:

Վաղը երիտասարդների սիրելի տոնն է՝ Սուրբ Սարգիս

Հայկական տոնացույցում երիտասարդների ամենասիրելի տոնը Սբ. Սարգիսն է: Տոնը նշվում է ընտանեկան միջավայրում: Սկսվում է երկուշաբթի օրը՝ պասով: Պաս բոլորն էին պահում, բացի այն երիտասարդներից, ովքեր ուխտ ունեին: Վերջիններս ծոմ էին պահում: Մի մասը միայն ջուր էր խմում, մի մասն օրվա մեջ ուտում էր միայն մեկ անգամ՝ մութն ընկնելուց հետո: Իսկ երեխաների ամենասիրած խաղը «մյուշտուկն» էր: Նրանք մեկուկես թիզ երկարության փայտիկներ էին կռվեցնում, հաղթողը դրանք շահում էր: Այդ փայտիկներն աղաբլիթ թխելիս օգտագործում էին որպես վառելիք:

Ուրբաթ օրն սկսվում էր թաթախման՝ պասը բացելու նախապատրաստությունը: Մեղրաջրով կամ դոշաբով փոխինդ էին շաղախում, որն ընտանիքի բոլոր անդամներն ուտում էին: Սակայն ծոմ պահած երիտասարդները չէին ուտում: Քնելուց առաջ աղի բլիթ էին ուտում, որպեսզի գիշերն իրենց ջուր տվողին տեսնեն: Որոշ տեղեր այդ գիշեր հատուկ բաղարջ էին թխում՝ առանց թթխմորի եւ աղի: Խմորը երկու գունդ էին անում, երկու շերտերի բաժանում, շերտերից մեկի վրա շարում էին ընտանիքի հարստությունները խորհրդանշող առարկաներ (մրգի զանազան տեսակներ, դրամ եւ այլն), ծածկում խմորի երկրորդ շերտով եւ թխում: Բաղարջը կտրում էին երեխաների թվին համապատասխան եւ բաժանում: Ում բաժնից ինչ դուրս գար, դրան համապատասխան ժառանգություն էր ստանում. միրգը՝ այգիներ, պանիրը՝ անասուններ, դրամը՝ հայրական տուն: Երբ այդ առարկաներն աղջիկներին էին բաժին ընկնում, նշանակում էր, որ ամուսինը համապատասխանաբար այգետեր, հովիվ կամ հարուստ մարդ է լինելու:

Գիշերը տանտիկինները մի սկուտեղի վրա փոխինդ էին լցնում, խնամքով հարթեցնում եւ դնում տան պատվավոր անկյունում: Վստահ էին, որ այդ գիշեր Սբ. Սարգիսը պիտի իրենց այցելի եւ որպես վերաբերմունքի նշան ձիու պայտի հետքը թողներ փոխինդի վրա: Շաբաթ առավոտյան այդ փոխինդից խաշիլ էին անում եւ պասը վերջնականապես բացում: Աղաբլիթ կերած երիտասարդներն էլ պատմում էին տեսած երազն ու դրա մանրամասներով գուշակություններ անում:

Ա. Ա.

Նախագահի թեկնածուների միջեւ տնտեսական մրցակցություն չկա

«Ազգի» երեկվա (13.02.2003 թ.) համարում հրապարակված «Գերիշխող դիրքի չարաշահում եթերում» հոդվածի առնչությամբ խմբագրություն զանգահարեց Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովի նախագահ Սամվել Ստեփանյանը: Անդրադառնալով նախընտրական քարոզչության համար 5 հեռուստաընկերությունների կողմից քաղաքական գովազդի համար, ինչպես նշել էինք, միասնական չհիմնավորված սակագին սահմանելու հարցին նա հետեւյալ պարզաբանումները տվեց: Համաձայն «Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի, օրենքը տարածվում է տնտեսվարող սուբյեկտների, ինչպես նաեւ պետական եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների այն գործողությունների կամ վարքագծի վրա, որոնք կարող են հանգեցնել տնտեսական մրցակցության սահմանափակմանը, կանխմանը, արգելմանը կամ անբարեխիղճ մրցակցության գործողություններին, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի: Հաջորդը՝ օրենքի 5-րդ հոդվածի առաջին մասի համաձայն, հակամրցակցային են համարվում տնտեսվարող սուբյեկտների միջեւ կնքված այն պայմանագիրը, համաձայնագիրը կամ նրանց համաձայնեցված գործողությունները, որոնք կարող են հանգեցնել մրցակցության սահմանափակմանը, կանխմանը, արգելմանը:

Վկայակոչելով վերոնշյալ հոդվածները, Սամվել Ստեփանյանը նշեց, որ երբ տվյալ դեպքում խախտվում է մրցակցությունը նախագահի թեկնածուների միջեւ, ապա դրա քննարկումը հանձնաժողովի իրավասությունների մեջ չի մտնում, քանի որ նախագահի թեկնածուների միջեւ տնտեսական մրցակցություն գոյություն չունի:

Ա. Մ.

Սադրանքների սարդոստայն՝ հանրության նյարդերի՞ց

Ի՞նչ են խոստանում սաստկացող հոխորտանքները

Որքան մոտենում է ընտրությունների վերջին՝ վճռորոշ օրը, այնքան ավելանում են ընդդիմության մթնոլորտը շիկացնող քայլերը: Դա օրինաչափ կարելի է համարել, եթե նկատի ունենանք վերջինիս շրջանակներից առաջադրված թեկնածուների համեմատաբար փոքր վարկանիշները եւ ընտրություններում հաղթելու ձգտումները: Այս առումով տարօրինակ ոչինչ չկա: Տարօրինակն այն է, թե ինչ մեթոդների են դիմում նրանք իրենց գործողություններում:

Արդեն իսկ ակնհայտ է, որ ընդդիմության հիմնական նպատակը ներկայիս նախագահական ընտրությունները 1996-ի ընտրություններին նմանեցնելն է: Դա արվում է հիմնականում այն նպատակով, որ որքան ավելի հեշտ լինի իշխանությունների «հախից գալը» հիմնավորելը եւ ներկայացնելը, թե ընդդիմությունը միասնական է: Ահա թե ինչով է պայմանավորված ամիսներ շարունակ միասնական թեկնածուի առաջադրման մասին քննարկումների օջախը շիկացած պահելու եւ ընտրողներին անընդհատ սպասումների մեջ թողնելու անհրաժեշտությունը: Հանգամանք, որ 1996-ին հիանալի արդյունք տվեց այն պարզ պատճառով, որ այդ միասնական թեկնածուն ի հայտ եկավ շատ կարճ ժամանակահատվածում, եւ այն ժամանակվա ընդդիմությունը կարողացավ խուսափել անձնական հավակնություններին գերվելու մոլորությունից, համակարգեց իր միասնական գործողությունները:

Չնայած հիմա էլ ներկայիս ընդդիմությունը չի դադարում միասնական թեկնածուի մասին խոսելուց, սակայն պարզ է, որ այդ խոսակցություններն իրենց ձեռքով փորած փոսից դուրս գալու մի խղճուկ միջոց են ընդամենը, որոնք այլեւս արդյունք չեն տալիս: Բանն այն է, որ ընդդիմության ներկայացուցիչներն այլեւս այլ ուղի չգտնելով միասնական թեկնածուով հանդես գալու ձգտումների իրենց իսկ ձեռքով տապալումն սկսեցին հանկարծ բարեբախտություն համարել, իբր որովհետեւ այս կերպ ընտրատեղամասերում իրենց մեծ թվով վստահված անձանց միջոցով ավելի վերահսկելի կդարձնեն քվեարկության ընթացքը եւ թույլ չեն տա զանգվածային ընտրակեղծիքներ: Կարծիքի 180 աստիճանով փոփոխության այս փաստը դիտարկելիս կարելի է կարծել, թե մինչ այդ նրանք չէին մտածում լայն ճակատի «առավելությունների» մասին:

Մյուս կողմից՝ հենց 1996-ի ընտրությունների հանգամանքը ցույց է տալիս, որ միասնական թեկնածուի առաջադրումը բոլորովին չի խանգարում ընտրակեղծիքների բացահայտմանը, որի շնորհիվ, ի դեպ, հիմնականում հաջողվեց հետագայում ապացուցել փաստացի չընտրված, բայց գործող նախագահի ոչ լեգիտիմությունը, ինչն էլ վերջին հաշվով հանգեցրեց իշխանափոխության: Ընդդիմությունը հազիվ թե հաշվի չի առնում այս հանգամանքը, սակայն նույնը կրկնելու համար նրան հարկավոր է այն, ինչն ինքը հիմա չունի՝ ժողովրդի, հասարակության անվերապահ վստահությունը կամ գոնե համակրանքը:

Այդուհանդերձ, ժողովրդի անունից անընդհատ հնչող հոխորտանքները շարունակում են սաստկանալ, որոնք շատ ավելի վտանգավոր են, քան միասնական թիմով գործելու հավաստիացումները: Խնդիրն այն է, որ այս եղանակով ընդդիմության առանձին ներկայացուցիչներ փորձում են այն տպավորությունն ստեղծել, թե իրենք անում են այն, ինչը թելադրում կամ ցանկանում է հանրությունը: Այսինքն՝ եթե ընտրությունների արդյունքներն իրենց ձեռ չտան եւ իրենք ընդվզեն, ապա ոչ թե միայն քաղաքական ուժերը կլինեն, այլ որ գլխավորն է՝ ժողովուրդը:

Իսկ ընդվզման մասին ակնարկներն առավել քան հասկանալի են: «Հանրապետություն» կուսակցության առաջադրած նախկին թեկնածու Արամ Սարգսյանը, նախքան թեկնածությունը հանելը, իր հանդիպումներից մեկի ժամանակ հայտարարեց, թե փետրվարի 19-ից հետո իրենք կապացուցեն, որ այս երկրում «տղամարդ» կա: Նախագահի մեկ այլ թեկնածուի՝ Ստեփան Դեմիրճյանին սատարելու մասին հայտարարած, նրա օգտին քարոզչություն ծավալած ԱԺՄ կուսակցության ղեկավար Արշակ Սադոյանը նմանատիպ հանդիպումներից մեկի ժամանակ ուղղակի հայտարարել է, որ եթե արյուն թափելու հարկ լինի, իրենք դրան էլ կգնան, միայն թե ազատվեն այս իշխանություններից:

Քարոզչություն իրականացնելու ձեւե՞ր են սրանք: Դժվար է հավատալ: 1996-ի իմիտացիան ստեղծելու տրամաբանության շրջանակներում դրանք չի՞ կարելի դիտարկել արդյոք...

Բոլոր դեպքերում ակնհայտ է, որ հետեւողականորեն հյուսվում է անկանխատեսելի միջոցառումների, ինչու չէ, նաեւ սադրանքների անտես սարդոստայնը, եւ, Աստված մի արասցե, եթե գործի դրվի: Իսկ որպեսզի դա չիրագործվի, հանրությունը պետք է հասկանա, որ ոչ ոք, ընտրապայքարում, առավել եւս սեփական հավակնություններին հագուրդ տալու ճանապարհին, իրավունք չունի խոսելու, առավել եւս գործելու ժողովրդի անունից:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Քոչարյանից առաջ իշխանությունները անհասկանալի էին

Հայտնի գործարար Լեւոն Հայրապետյանը վերջին 35 տարին ապրում եւ աշխատում է Մոսկվայում: Եղել է «Օգոնյոկ» հանդեսի, «Կոմսոմոլսկայա պրավդա» թերթի խմբագրի առաջին տեղակալ, ղեկավարել է արդյունաբերական ձեռնարկություններ: Ներկայումս զբաղվում է գործարարությամբ, նաեւ «Սոբեսեդնիկ» հանդեսի սեփականատերն է: Ծնունդով արցախցի է եւ ուշադրությամբ հետեւում է Հայաստանի եւ Արցախի անցուդարձին: Բնականաբար, նախագահական ընտրությունների նախօրեին նրա հետ զրուցելիս անհնար է շրջանցել այս թեման, մանավանդ, Հայրապետյանը թե՛ նախկինում, թե՛ հիմա զգալի աշխատանք է կատարում Հայաստանի տնտեսությունը աշխուժացնելու ուղղությամբ:

– «Եթե իշխանություններն անհասկանալի են, նրանք անընդունելի են», այս միտքը անցած դարասկզբին Գարեգին Նժդեհն է արտահայտել: Վերջին տարիների հայաստանյան իրողությունների մասին խոսելով կարող եմ նշել՝ մինչ Ռոբերտ Քոչարյանի իշխանության գալը իշխանություններն անհասկանալի էին: Ես լավ գիտեմ այն ժամանակների հայաստանյան իրավիճակը եւ կարող եմ ասել. ՀՀՇ-ի օրոք ոչ մի պաշտոնյա, առավոտյան աշխատանքի գնալիս չէր կարող վստահ լինել, որ իրեն վտանգ չի սպառնում: Երկրում ամենաթողություն էր տիրում:

Հանուն արդարության նշեմ՝ ունենալով ոչ միանշանակ հարաբերություններ Հայաստանի եւ ԼՂՀ ներկա իշխանությունների հետ, անկուսակցական Քոչարյանի իշխանության ընթացքում Հայաստանն ապրում է հարաբերական կայունության, կանխատեսելիության թափանցիկության պայմաններում:

– Ինչո՞վ է արտահայտվում այդ թափանցիկությունը:

– Մենք տեսնում ենք այսօրվա իշխանությունների թե՛ առավելությունները, թե՛ թերությունները, եւ դրանք քննարկման առարկա են հասարակության մեջ: Ես սա համարում եմ ներկա իշխանությունների ամենամեծ նվաճումը, եւ, անկեղծ ասած, չեմ տեսնում թեկնածուների շրջանում Քոչարյանի հետ համեմատելի անհատի: Եթե այդպիսիք լինեին, ես կպաշտպանեի նրանց, որպեսզի մեղադրված չլինեի տեղայնական հայրենասիրության մեջ:

Ընդհանրապես, ամեն մի ղեկավարության ամենամեծ արատը անձնական ապարատի անփոփոխությունն է: Եթե ապարատը չի թարմացվում, ղեկավարը հայտնվում է նրանից կախվածության մեջ, իսկ նրանք սկսում են գործել ղեկավարի անունից: Մինչդեռ, հասարակությունը այդ ամենը ուղղակիորեն վերագրում է ղեկավարին:

– Քոչարյանի վերընտրման դեպքում Դուք հնարավո՞ր եք համարում Հայաստանի թռիչքաձեւ զարգացում:

– Մենք բոլորս մի թռիչքաձեւ զարգացման մասնակիցներն ենք, որը «պերեստրոյկա» էր կոչվում, ինչի հետեւանքով հայտնվեցինք անդունդում: Այստեղից կարելի է հետեւեցնել, որ Հայաստանի զարգացման ուղին էվոլյուցիոն պետք է լինի, իսկ դա հնարավոր է միայն կայուն քաղաքական ռեժիմի պայմաններում: Վերընտրվելու դեպքում ներկա վարչակազմի գլխավոր խնդիրը պետք է լինի կառավարման վարչական մեթոդներից ձերբազատումը եւ մարդկանց ինքնազարգացման հնարավորությամբ օժտելը: Դա հավատ կներշնչի եւ թույլ կտա զարգացնել ազնիվ մրցակցությունը, ինչն իր հերթին կհանգեցնի առաջընթացի՝ ե՛ւ տնտեսական, ե՛ւ քաղաքական, ե՛ւ մնացած այլ առումներով:

– Խոսենք ավելի որոշակի: Ինչպիսին է, ըստ Ձեզ, Հայաստանի մոտակա տարիների հեռանկարը:

– Ռ. Քոչարյանի եւ նրա աշխատակազմի մոտակա խնդիրը, ըստ իս, պետք է լինի հետընտրական սինդրոմից ազատագրվելը, հաշվի առնելով մեր ազգային առանձնահատկությունները: Ժողովուրդը կարող է առանց լույսի, առանց հացի դիմանալ, բայց անարդարությունը երկար հանդուրժել չի կարող: Հիշեցնեմ 1996-ը:

Ընդհանրապես, ապագա ղեկավարության համար չափազանց կարեւոր է լինելու չինովնիկության ամենաթողությունը զսպելը, որպեսզի չինովնիկը չկարողանա հալածել սեփական ժողովրդին, հակակոռուպցիոն գործունեությունը: Կոռուպցիան հետխորհրդային շատ երկրների համար է չարիք, բայց եթե նրանք կարողանում են կոռուպցիայի եւ հիմարության կորուստները չեզոքացնել երկրի բնական պաշարների հաշվին, ապա Հայաստանում այդպիսի հնարավորություն պարզապես չկա:

Առաջիկա ընտրություններում ես հաջողություն եմ մաղթում Ռոբերտ Քոչարյանին, քանզի վերը նշված բոլոր պահանջների իրագործման հույսը կապում եմ հենց իր վերընտրման հետ:

ՌՈՒԲԵՆ ՄԱՄԻԿՈՆՅԱՆ
Մոսկվա

Տագնապեցնող ընտրախավ

Հայաստանը տագնապալի ժամանակներ է ապրում: Ընտրական բոհուբոխի մեջ հայ քաղաքական կյանքում աննկատ գլուխ է բարձրացրել ու հասարակական կարծիքի վրա գերիշխող է դարձել մտապես ակտիվ, հիստերիկ լումպենն իր ցածրարժեք քաղաքական արժեքներով եւ ձգտումներով: Այդ մասին է վկայում այս ընտրարշավին բնորոշ ցածր մակարդակը, որտեղ բացի պարզամիտ հուզականությունից, գրեթե ոչինչ չկա: Նախագահի թեկնածուների հանդիպումների ընթացքում պետության առաջին դեմք դառնալու հավակնողին լումպենը սիրում ու մինչեւ իսկ ծոծրակի նորոգման խոստումներ է կորզում նրանից: Հանուն արդարության պետք է նշել, որ դրան նպաստում են նաեւ թեկնածուները շինծու աղ ու հացով կամ կենդանի զոհաբերելով դիմավորելու զավեշտական միջնադարյան տեսարաններ բեմադրելով:

Ու այս մթնոլորտում հայ ժողովուրդը ընտրություն է կատարելու: Մեր ժամանակներում, երբ համաշխարհային քաղաքական գործընթացները Հայաստանի դուռն են ծեծում, հաղթանակներն ամրապնդելու, նոր դիրքեր նվաճելու ժամանակներ են գալիս, հայ ժողովրդի հավաքական ձգտումը տագնապ է հարուցում: Կարելի է համոզված պնդել, որ բոլոր հիմքերը կան հերթական սխալ ընտրության համար: Ժողովուրդներն առաջնորդ ընտրելով ընտրում են գոյատեւման ռազմավարություն, ընդհանուր բարեկեցության հասնելու ծրագիր: Մինչդեռ հայ ժողովուրդը պատրաստվում է ընտրել գեղեցիկ աչքեր կամ գեղեցիկ ժպիտ: Խաղի կանոնները թելադրում է լումպենը: Տագնապալի է: Տագնապալի է մանավանդ, որ այս ամենը կատարվում է քաղաքացի-մտավորական խավի փաստացի բացակայության պայմաններում:

Դառնանք մեր թեկնածուներին, նրանց ծրագրերին ու կրած արժեքներին: Թեկնածուների առատությունն արդեն անիմաստ է դարձնում ծրագրերի քննարկումը, ու առաջին պլան են մղում թեկնածուի անձը, նրա անցած կյանքի ճանապարհը: Քանի որ ընտրություններն իրենց բնույթով քաղաքական երեւույթներ են, ապա պարզ է, որ վճռորոշ գործոն են դառնում թեկնածուի քաղաքական հայացքները, անցած ճանապարհը: Անցած ճանապարհի տեսակետից հիմնական թեկնածուների (Գեղամյան, Մանուկյան, Դեմիրճյան, Քոչարյան) խումբն ակնհայտ բաժանվում է երկու մասի՝ վերջին 14 տարվա քաղաքական կյանքում, հատկապես 88-94 թթ. արցախյան պայքարում ավանդ ունեցածների խմբի ու պատմական այդ ցնցող դեպքերին հայեցողական մոտեցում ցուցաբերածների: 1-ին խմբի մեջ մտնում են Վ. Մանուկյանն ու Ռ. Քոչարյանը, մնացածը լրացնում է «գեղեցիկ աչքերի ու գեղեցիկ ժպիտների» խումբը: Սրանով էլ պայմանավորված են թեկնածուների քաղաքական հայացքներն ու կողմնորոշումները:

Այսպես. Գեղամյանի քաղաքական կյանքն սկսվել է արցախյան պայքարի ամենաթեժ պահից հետո, երբ հայ ժողովուրդը գերմարդկային ճիգերով ու զրկանքներով կարողացավ պատերազմում հաղթանակ տանել: Պնդել, թե Գեղամյանը խորհրդային ժամանակներում եւս քաղաքական կենսագրություն է ունեցել, անիմաստ է, քանի որ խորհրդային համակարգում քաղաքականությունը սահմանափակվում էր կոմունիստական կուսակցության վերին հրահանգների կատարմամբ եւ, ըստ այդմ, կադրերի առաջքաշումով: Այս խաղի կանոններով Գեղամյանը կարողացել էր որոշ հաջողությունների հասնել: Նրա անցյալն իր հետ է: Երբ Մոսկվան 1988-99 թթ. զորք մտցրեց Հայաստան, Երեւան, կոմունիստական գործիչ Գեղամյանն իր կուսակցության հետ էր: Այսօր նա աջ ու ձախ ցեխ է շպրտում ղարաբաղյան շարժման վրա, չարիքների աղբյուր է համարում Հայաստանի անկախությունը, ծրագրում է նորից մտնել ռուսական տիրապետության տակ: Նրան խանգարում է նաեւ կենսագրության այն պահը, երբ հայ ժողովրդի լավագույն որդիները ճակատում թե թիկունքում ինքնամոռաց տրվել էին Արցախի ազատագրման գործին, որն առաջին հերթին պայքար էր հանուն արդարության, իսկ Գեղամյանի անունը ստվերում էր: Այս բացը նա լրացնում է ամբոխահաճո ելույթներով ու կեցվածքով, քանի որ հասարակական առողջ դատողության առկայության դեպքում ակնհայտ կդառնա արդարության համար պայքարողի նրա խղճուկ կերպարը: Ուստի պետք է առաջին հերթին գրգռել գաղափարազուրկ լումպենին, հենվել նրա վրա:

Ավելի զավեշտական է Ստեփան Դեմիրճյանի քաղաքական կենսագրությունը: Դեմիրճյանն այն մարդն է, որի կյանքն ու գործունեությունը Հայաստանի վերջին տարիների պատմության հետ որեւէ կապ չունեն: Նրա փափուկ, ապահով կյանքը չխաթարվեց նույնիսկ հայ ժողովրդի համար բախտորոշ ժամանակներում, մինչեւ հոր ողբերգական սպանությունը: Այսօր նրա միակ քաղաքական կապիտալը հոր նմանությունն է: Այս տեսանկյունից բնական է նրա դաշինքը Արամ Զ. Սարգսյանի հետ: Դեմիրճյանի օգտին դուրս գալով մրցապայքարից վերջինս պնդեց, որ ինչպես եւ 1999 թ., այս անգամ եւս պետք է հաղթի «Միասնությունը»: Հիշեցնեմ, որ միասնության հաղթանակի արդյունքը ներկա խորհրդարանն է, եւ եթե Ա. Սարգսյանը համարում է, որ նոր նախագահի հաղթանակը նույն արդյունքն է տալու, ապա իսկապես պետք է տագնապի ազդանշան տալ:

Նույնիսկ մեծագույն ցանկության դեպքում դժվար է գտնել Դեմիրճյանի կամ Գեղամյանի «ազգափրկիչ» գործունեության գաղափարախոսական հիմքերը: Առ այսօր, բացի ամբոխահաճո ելույթներից, նրանք գաղափարական հիմնարար որեւէ արտահայտություն չեն արել, որը հասարակական լայն քննարկման առարկա դառնար կամ ընդունելություն գտներ: Նրանց ներկայիս հաջողության համար պարարտ հող է ընդհանրապես հասարակության մեջ, վեհ ձգտումների բացակայությունը՝ գաղափարազրկությունը: Նրանց գաղափարախոսությունը նրանց գաղափարազրկության մեջ է: Ավելի մեծ վտանգ են ներկայացնում այս թեկնածուներին շրջապատողները. լումպենի հորդան գալիս է զբաղեցնելու պետական պոստերը ծառայության բոլոր մակարդակներում:

Բոլորովին այլ է ընդդիմադիր դաշտի մյուս ներկայացուցչի Վ. Մանուկյանի պարագան: Նրան բնորոշ է գաղափարախոսական հստակ ուղղվածությունը: Նա ներկայացնում է ազգային ժողովրդավարական ուղղությունը, որն իր սկիզբն առել է ղարաբաղյան շարժումից: Վերջին 14 տարիներին նա ակտիվ մասնակցել եւ իր ծանրակշիռ լուման է ներդրել երկրի գրեթե բոլոր քաղաքական կարեւոր անցուդարձերին: Նրա բազմաթիվ գաղափարներ լայն քննարկման առարկա են դարձել: Անգնահատելի է նրա ներդրումը արցախյան պատերազմի հաղթանակի մեջ:

Մյուս թեկնածուն՝ գործող նախագահ Քոչարյանը եւս արցախյան շարժման ու պատերազմի առաջամարտիկներից է, մեծ լումա ունի հաղթանակի մեջ: Վերջին տարիներին ղեկավարելով տնտեսությունը նա փորձել է իրականացնել իր քաղաքական հայացքներն ու պատկերացումները: Երկրիս ներկա վիճակը համապատասխանում է նրա քաղաքական պատկերացումներին ու աշխարհայացքին:

Ընդհանուր գծերով ահա այն հիմնական թեկնածուները, որոնցից հայ ժողովուրդը ընտրելու է իր առաջնորդին: Նորը մարտահրավեր է նետել հինին: Բնական է այն երեւույթը, երբ նորը գալիս է նոր, թարմ գաղափարներով: Ներկա հայաստանյան իրականությունն այլ է. լումպենն իր ուսերի վրա փորձում է բերել գաղափարազուրկ նորին: Գաղափարազուրկ իշխանությունն ավելի վտանգավոր է, քան արտաքին որեւէ թշնամի:

Հայաստանյան իրականության մեջ ամենածանր հոգեբանական վիճակում գտնվում է սակավաթիվ առողջ քաղաքական մտածելակերպ ունեցող խավը: Ստարբում լումպենը փորձում է նրան կանգնեցնել երկընտրանքի առաջ՝ կամ ընտրել դասալքությունը, կամ ներկա իշխանություններին:

Մինչդեռ առողջ հասարակական հարաբերությունների, քաղաքական առողջ մտքի առկայության դեպքում պետք է մրցակցեին ռազմավարական ուղղությունները, եւ հիմնական ընտրությունը պետք է կատարվեր իշխանության ներկայացուցչի եւ ընդդիմադիր գաղափարախոսական ուղղություն ներկայացնող թեկնածուի միջեւ: Այսօր դրանք Քոչարյանը եւ Մանուկյանն են: Որեւէ այլ ընտրություն Հայաստանի համար վտանգավոր է եւ խիստ վտանգում է երկրի ապագան, հաստատելով այն կործանարար իրողությունը, երբ վերջնականապես կկորսվի քաղաքացիական հասարակություն ձեւավորելու ներուժը:

ԱՐԱՄ ՄԱՅԻԼՅԱՆ

Միջազգային

Թուրքիայում Հայոց ցեղասպանության հարցը ընդգրկվում է համալսարանների ուսումնական ծրագրերում

«Հայ-թուրքական հաշտեցման հանձնաժողովը», որը ստեղծվել էր ԱՄՆ Պետդեպարտամենտի անմիջական նախաձեռնությամբ, Հայաստանի եւ սփյուռքի բուռն հակազդեցության պայմաններում ձախողվեց: Ձախողվեցին նաեւ հանձնաժողովի գործունեության վերականգնման բոլոր փորձերը: Սա, ինչ խոսք, ամերիկյան նախաձեռնության ձախողումն էր: Որքան էլ Հայաստանի եւ Թուրքիայի միջպետական երկխոսության առումով եվրոպական նախաձեռնությունը նախընտրելի լինի ամերիկյանից, այնուամենայնիվ, ձախողման ենթարկվեց նաեւ «Հայերի եւ թուրքերի մերձեցման ֆորումը»:

Հանձնաժողովին փոխարինելու եկած այս ֆորումը հունվարի 3-ին ստեղծվել էր Փարիզում, եւ փարիզյան իշխանությունները շտապել էին գրանցել դա: Ֆորումի թուրքական արձագանքները մեզ չեն հասել: Համենայն դեպս, Ստամբուլում հրատարակվող «Ակօս» շաբաթաթերթը, որն ուշադրությամբ մշտապես հետեւել է նման արձագանքներին, լռում է: Պարզապես գիտենք, որ ֆորումի ստեղծմանը արձագանքելու մղումով հեբրայական վայնասունն է բարձրացրել Բաքվի «Զերկալո» թերթը եւ հույս է հայտնել, որ «այս անգամ էլ ոչինչ չի ստացվի»: Ընդ որում, սա հունվարի 31-ին էր, երբ ֆրանսահայ համայնքի ճնշման տակ ֆորումի հայ անդամները դադարեցրել էին իրենց մասնակցությունը դրա աշխատանքներին:

Քանի որ ֆորումը դեռ չձեւավորված ձախողվեց, ուստի դա Հայոց ցեղասպանության հարցի չարչրկման առումով թուրքերի համար որեւէ նշանակություն չի կարող ունենալ: Ինչ վերաբերում է «Զերկալոյին», ապա դրա վայնասունները եւս անիմաստ են, որովհետեւ արդեն ուշ է ֆորումի նկատմամբ բացասական վերաբերմունքն ընդգծելու միջոցով հակադարձ արդյունքի ապահովմանը նպաստել:

Այլ կերպ, վայնասունները եւս չեն կարող ցեղասպանության հարցի չարչրկման արդյունավետ միջոցը դառնալ: Բայց որ «Բարձրագույն ուսումնական խորհուրդը» Թուրքիայում, արձագանքելով Հայկական հարցը դպրոցական ծրագրերում ընդգրկելու երկրի ազգային կրթության նախարարության որոշմանը, Հայոց ցեղասպանության հարցը չարչրկելու առումով «լուրջ ներդրում է կատարում», ակնհայտ է: «Ակօս»-ը հունվարի 3-ի համարում տեղեկացնում է «Բարձրագույն ուսումնական խորհրդին» առընթեր ստեղծված «Թուրք-հայկական հարաբերությունների ազգային կոմիտեի» մասին եւ նշում է, որ դրա նախագահի պաշտոնն ստանձնել է թուրքական ռազմաօդային ուժերի պաշտոնաթող գեներալ Էրդողան Օզնալը:

Գեներալ Օզնալի վկայությամբ, նրա գլխավորած կոմիտեն ստեղծվել է «Հայոց ցեղասպանության պնդումների առնչությամբ թուրք հասարակությանը լուսավորելու» նպատակով եւ որոշում է ընդունել բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ծրագրերում ընդգրկել պնդումներին համապատասխան դասընթացներ: «Մեր առաջադրանքը, ասել է նա, թուրք-հայկական հարաբերությունների, հայերի մշակույթի, քաղաքականության, արտաքին կապերի, կրոնական ու հասարակական կառուցվածքի, լեզվի եւ գրականության, տնտեսության ու պատմության գիտական ուսումնասիրությունն է, որպեսզի հնարավոր լինի անհրաժեշտ գիտելիքներով զինել թուրքական հասարակական կարծիքը»:

Ըստ «Ակօս»-ի, «Թուրք-հայկական հարաբերությունների ազգային կոմիտեի» կանոնադրության նախագիծը ներկայացվել է վարչապետարան: Միաժամանակ Օզնալը գրավոր դիմել է Թուրքիայում գործող պետական եւ մասնավոր համալսարանների ռեկտորատներին եւ պահանջել նշված հարցերի ուսումնասիրության համար համապատասխան ծրագրեր մշակել եւ ներկայացնել: Այդ ընթացքում, ինչպես հունվարի 10-ի համարում նշում է «Ակօս»-ը, Էրզրումի Աթաթուրքի անվան համալսարանում ստեղծվել է «Ռազմավարական ուսումնասիրությունների կենտրոնական վարչություն»:

Այս վարչությունը պատրաստվում է երկու տարի առաջ նույն համալսարանում ստեղծված «Թուրք-հայկական հարաբերությունների ուսումնասիրության կենտրոնի» հետ համակարգված գործունեություն ծավալել: Ի դեպ. «Ակօս»-ից տեղեկանում ենք, որ սա եզակի հաստատություն չէ, թուրք-հայկական հարաբերությունների կենտրոն գործում է նաեւ Սաքարիայի համալսարանում, որը «Հայոց ցեղասպանության անհիմն պնդումներին հակահարված տալու» առաջադրանքով նույնպես երկու տարի առաջ էր ստեղծվել: Այսինքն, 2001 թ. հոկտեմբերին:

Թուրքիայում գործող համալսարանների շրջանակներում համանման կենտրոնների ստեղծումը ինքնանպատակ չէ, «Բարձրագույն ուսումնական խորհրդին» առընթեր ստեղծված «Թուրք-հայկական հարաբերությունների ազգային կոմիտեին»` առավել եւս, այն առումով, որ հենց դա է համակարգելու վերոհիշյալ կենտրոնների գործունեությունը:

Գաղտնիք չէ, որ Թուրքիայում Հայոց ցեղասպանության հարցի չարչրկումը, անկախ պետական շրջանակների ցանկությունից, հարցի նկատմամբ որոշակի հետաքրքրություն է առաջ բերում թուրք հասարակության մեջ: Դա ինքնուրույն ուսումնասիրություններ է ենթադրում, որի պայմաններում չի բացառվում, որ ուսումնասիրություններն ընթանան Հայոց ցեղասպանության հարցում թուրքական պետական ժխտողականության ոգուն հակառակ:

Որպեսզի պետական այս մոտեցումը կասկածի տակ չդրվի, պետք է հարցի նկատմամբ հասարակության մեջ աճող հետաքրքրությունը սահմանափակել ժխտողականության շրջանակներով: Ահա թե ինչու Հայոց ցեղասպանության հարցում թուրք հասարակությանը լուսավորելու պարտականությունը հանձնարարվում է Թուրքիայում գործող համալսարաններին եւ նրանց շրջանակներում ստեղծվում են համապատասխան կենտրոններ, որպեսզի դրանց գործունեության համակարգումն էլ հանձնարարվի երկրում զինվորական իշխանությունների անմիջական վերահսկողության տակ գտնվող Բարձրագույն ուսումնական խորհրդին: Այսպիսով, համալսարանների ուսումնասիրությունները, ի տարբերություն ինքնուրույն ուսումնասիրությունների, միանգամայն վերահսկելի են դառնում այդ խորհրդի եւ դրա միջոցով թուրքական պետության համար:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Լեհաստանում ձերբակալվել է դրամանենգների հանցախումբ

Լեհաստանի ոստիկանությունը բացահայտել է խոշոր հանցախումբ, որի անդամները եվրոյի կեղծ թղթադրամներ էին արտադրում: BBC-ի հաղորդման համաձայն, նախքան բռնվելը հանցագործները հասցրել են թողարկել մոտ մեկուկես միլիոն եվրո ընդհանուր արժեքով թղթադրամներ:

Եվրոպայի Կենտրոնական բանկի ներկայացուցչի խոսքերով, կեղծ թղթադրամների մի մասը դրվել է շրջանառության մեջ եւ հայտնաբերվել եվրոյի գոտու անդամ երկրների տարածքում:

Կեղծ թղթադրամների տպարանը Վարշավայի մոտերքում է: Դրամանենգությամբ զբաղվում էին 10 լեհ եւ 2 ուկրաինացի: Առայժմ ձերբակալվել է հանցախմբի անդամների կեսը: Եվրոն համարվում է ամենալավ պաշտպանված թղթադրամը, բայց լեհական հանցախմբին հաջողվել է պատրաստել բնօրինակին շատ նման բանկնոտներ:

Պ. Ք.

ԿԺԴՀ-ի հարցը` ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդում

ԿԺԴՀ միջուկային ծրագրի առաջացրած ճգնաժամն էլ ավելի խորացավ, երբ Ատոմային էներգետիկայի միջազգային գործակալությունը (ԱԷՄԳ) չորեքշաբթի օրն ընդունած բանաձեւում դատապարտեց Փենյանի միջուկային պարտավորությունների «զանցառումը», ճգնաժամի հաղթահարման հոգսը թողնելով ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդին:

Ռոյթեր գործակալության տվյալներով, ՄԱԿ-ին ներկայացված բանաձեւի քվեարկությանը չեն մասնակցել Ռուսաստանը եւ Կուբան: Ռուսաստանի ներկայացուցիչները հայտարարել են, թե ճգնաժամը պետք է հաղթահարվի դիվանագիտական միջոցներով` ՄԱԿ-ի շրջանակներից դուրս, մինչդեռ բանաձեւը լոկ կբարդացնի իրավիճակը եւ ԿԺԴՀ-ին կդրդի պատասխան կտրուկ քայլերի:

Ֆրանսպրեսը նշում է, որ ՄԱԿ-ը կփորձի ԿԺԴՀ-ի խնդիրը լուծել դիվանագիտական միջոցներով, որոնց կողմնակիցն է ԱԷՄԳ-ի տնօրեն Մոհամմեդ Էլ Բարադեյը: Միաժամանակ չի բացառվում, որ Անվտանգության խորհուրդը Փենյանի նկատմամբ կիրառի տնտեսական պատժամիջոցներ եւ նույնիսկ թույլատրի ռազմական միջամտություն: Վերջինս, սակայն, կլիներ ծայրահեղ տարբերակ:

BBC-ի ճանաչման համաձայն, տնտեսական պատժամիջոցների դեմ արդեն հանդես են եկել Հարավային Կորեան, Չինաստանը եւ Ճապոնիան, ինչպես նաեւ Եվրամիության արտաքին քաղաքականության եւ անվտանգության գծով ներկայացուցիչ Խավիեր Սոլանան:

ՄԱԿ-ում ԿԺԴՀ դեսպան Պակ Իր Յոնի հայտարարության համաձայն, հյուսիսկորեական միջուկային ծրագրի շարունակմանն ի պատասխան տնտեսական պատժամիջոցների ձեռնարկումը կգնահատվի որպես թշնամական քայլ: Անցյալ դեկտեմբերին ԿԺԴՀ-ն դուրս էր եկել միջուկային զենքը չտարածելու միջազգային պայմանագրից, իսկ այս տարվա փետրվարի 5-ին վերագործարկել էր իր միջուկային ռեակտորներից մեկը, հարուցելով Վաշինգտոնի կտրուկ հակազդեցությունը:

ԻՐԱՔՅԱՆ ՃԳՆԱԺԱՄ

Իրաքում հայտնաբերվել են արգելված հրթիռներ

Իրաքում տեսչական ստուգումներ իրականացնող միջազգային փորձագետները հայտնաբերել են հրթիռներ, որոնց հեռահարությունը գերազանցում է ՄԱԿ-ի բանաձեւերով թույլատրված չափանիշները: Ասոշիեյթեդ պրես գործակալության հաղորդման համաձայն, փորձագետները հանգել են այն հետեւության, որ մասնավորապես «Ալ Սամուդ-2» հրթիռի գործողության շառավիղն ավելին է, քան ՄԱԿ-ի սահմանած 150 կիլոմետրը: Հունվարին անցկացված 40 փորձնական արձակումներից 1/3-ի ընթացքում «Ալ Սամուդ-2»-ի

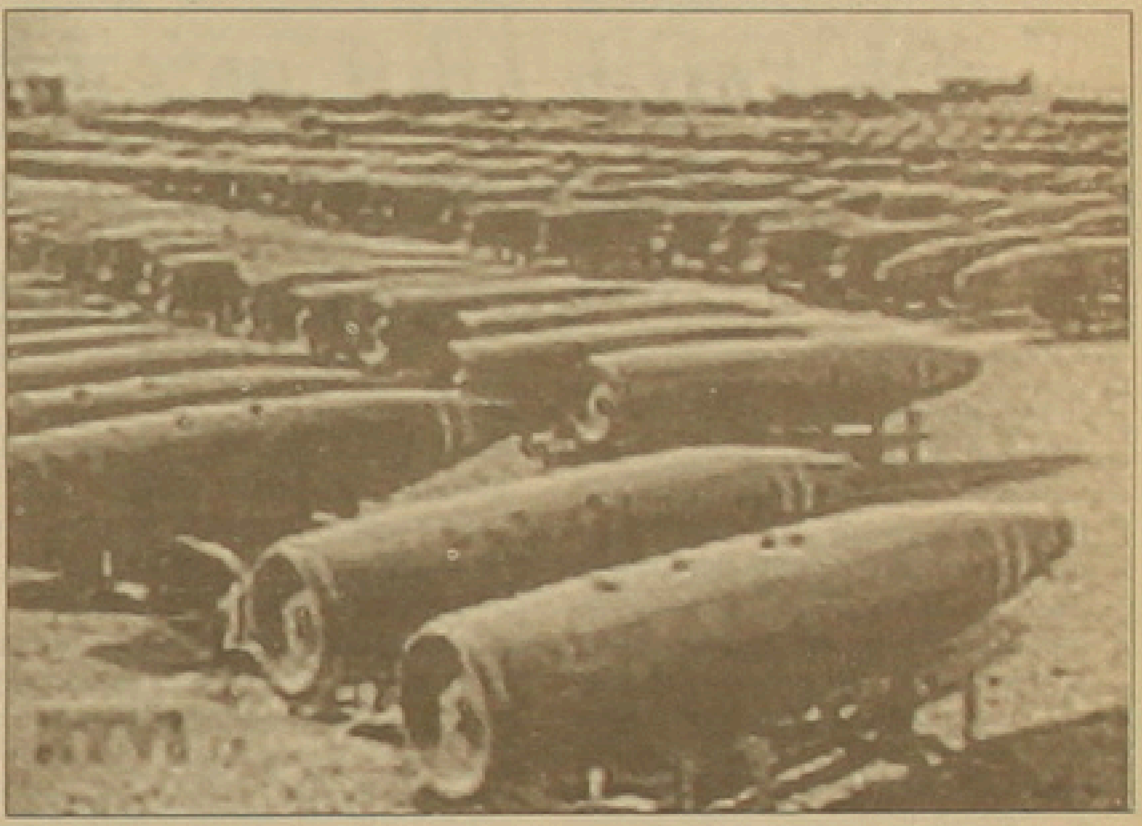

թռիչքի հեռավորությունը գերազանցել է «անձնագրային» տվյալները: Առավելագույն հեռավորությունը կազմել է 180 կմ:

ՄԱԿ-ում ԱՄՆ-ի ներկայացուցիչ Ջոն Նեգրոպոնտեն հայտարարել է, որ միջազգային տեսուչների խմբի ղեկավար Հանս Բլիքսը փետրվարի 14-ին ՄԱԿ-ին առաջարկելու է միջոցներ ձեռնարկել Իրաքի օրինախախտումներին ի պատասխան: Ինքը` Բլիքսը որեւէ ձեւով չի մեկնաբանել փորձագետների աշխատանքի արդյունքները, խոստանալով անձնական տեսակետն արտահայտել ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի այսօրվա նիստում:

Խնդրո առարկա «Ալ Սամուդ-2» հրթիռը գործում է հեղուկ վառելիքով: Իրաքի ղեկավարությունը 2002 թ. դեկտեմբերի 7-ին ՄԱԿ-ին ներկայացրած զեկուցագրում հիշատակել էր այդ հրթիռները:

Հունվարին Բլիքսը հայտարարել էր, որ չնայած ՄԱԿ-ի բռնարգելքին, Իրաքը ձեռք է բերել «Ալ Սամուդ-2»-ի 380 շարժիչ, հրթիռային վառելիքի արտադրության քիմիկատներ, փորձարկումների սարքավորումներ, ինչպես նաեւ հրթիռի ուղղորդման ու կառավարման համակարգեր:

Նույն ամսին Իրաք կատարած այցելությունից հետո Բլիքսը մեջբերել էր իրաքցի մասնագետների այն խոսքերը, թե «Ալ Սամուդ-2» հրթիռի քաշը ավելացվելու է, եւ դրա հետեւանքով թռիչքի հեռավորությունը չի անցնի 150 կիլոմետրից:

Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը նաեւ հաղորդել է, որ ԱՄՆ-ը հրաժարվում է Իրաքում մասնակցել հետագա տեսչական ստուգումներին: Ինչպես Կոնգրեսում հայտարարել է պետքարտուղար Քոլին Փաուելը «խնդիրը ոչ թե լրացուցիչ տեսչական ստուգումներն են, այլ Իրաքի զինումների նվազագույն չափը»:

Սպիտակ տան մամլո քարտուղար Արի Ֆլեյշերը իր հերթին նշել է, որ ՄԱԿ-ն արդեն սկսել է Իրաքին վերաբերող նոր բանաձեւի նախագծի քննարկումը: Նրա խոսքերով, նոր բանաձեւն ավելի խիստ է լինելու անցյալ աշնանն ընդունած թիվ 1441 բանաձեւի համեմատությամբ:

Ռաֆսանջանին կողմ է Սադդամ Հուսեյնի տապալմանը

Իրանն առաջին անգամ արտահայտվել է Իրաքում առանց Սադդամ Հուսեյնի նոր վարչակարգ հաստատելու օգտին, դա լավագույն տարբերակ համարելով Պարսից ծոցի տարածաշրջանի համար: «Անցած երկու տասնամյակներին Սադդամը մեծ տառապանքներ է պատճառել հարեւան երկրներին, հատկապես Իրանին եւ Քուվեյթին», հայտարարել է Իրանի նախկին նախագահ Ալի Աքբար Հաշեմի Ռաֆսանջանին, ակնարկելով իրան-իրաքյան պատերազմը եւ Պարսից ծոցի 1991 թ. պատերազմը:

Ռաֆսանջանին լավագույն տարբերակ է համարում «կառավարության ժողովրդավարական ընտրությունն ինքնիշխան Իրաքում»: Վատթարագույն տարբերակը, նրա կարծիքով, ԱՄՆ-ի կողմից իրաքյան կառավարության կազմավորումը կլիներ Սադդամ Հուսեյնի պաշտոնանկությունից հետո: Գերմանական «Հանդելսբլատ» թերթը նշում է, որ Ռաֆսանջանին վերոհիշյալ հայտարարությունն արել է մահմեդականների ուխտագնացության տոնի առթիվ ունեցած ելույթում:

Միաժամանակ Ռաֆսանջանին ասել է, որ տարածաշրջանի նավթի հանքավայրերին տիրանալու նպատակով պատերազմ սկսելու ԱՄՆ-ի դիտավորությունն անընդունելի է ոչ միայն շրջանի երկրների, այլեւ Բելգիայի, Չինաստանի, Ֆրանսիայի, Գերմանիայի եւ Ռուսաստանի համար:

Արիել Շարոնը կկանգնի դատարանի առջեւ

Բելգիայի Գերագույն դատարանը երեկ հրապարակեց Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնին դատելու որոշումը: Վերջինս մեղադրվում է 1982 թվականին Լիբանանի Շաթիլա եւ Սաբրա գաղթականների ճամբարներում պաղեստինցիներին զանգվածաբար ոչնչացնելու համար: Այդ տարիներին նա զբաղեցնում էր Իսրայելի պաշտպանության նախարարի պաշտոնը: Բելգիայի դատարանի որոշման համաձայն, Շարոնը կդատվի պաշտոնաթող լինելուց հետո:

Իսրայելի արտգործնախարար Բենիամին Նաթանյահուն երեկ այս կապակցությամբ խորհրդակցության է հրավիրել Բելգիայում Իսրայելի դեսպան Եհուդի Կիներին եւ Իսրայելում Բելգիայի դեսպան Վիլֆրեդ Հանսին: Նա դժգոհություն եւ զայրույթ է արտահայտել որոշման վերաբերյալ եւ հայտնել, որ «Իսրայելը դրան կարձագանքի ամենակտրուկ միջոցներով»: Պաշտոնական աղբյուրների վկայությամբ, ակնկալվում է երկու երկրների փոխհարաբերությունների վատթարացում:

Իսրայելի նախագահ Մոշե Կացավը դատապարտել է Բելգիայի դատարանին եւ հայտարարել, որ աշխարհում որեւէ մեկին իրավունք չի տրված խախտելու բարոյական նորմերը:

Ռ. Պ.

Մշակույթ

Բեյրութի Թեքեյան վարժարանի հիմնադրության 50-ամյակի հանդիսություն

Բեյրութի Վահան Թեքեյան վարժարանը սփյուռքի մեր կարեւորագույն կրթօջախներից է: Տեղակայված լինելով Լիբանանի մայրաքաղաքի հայահոծ շրջաններից մեկում, Բուրջ Համուդի մոտ, համեստ եկամուտի տեր հայ ընտանիքների շրջապատում, ավելի քան 50 տարի դպրոցը ծառայել է որպես հայապահպանման եւ հայրենասիրության պորտ, մեծ մասամբ անվճար ուսում տալով իրարահաջորդ սերունդների: Բնականաբար, ծախսերը հոգացել է Թեքեյան մշակութային միությունը, աշխարհի չորս կողմերից ստանալով նաեւ բարերարների աջակցությունը: Դպրոցի առաջին եւ շուրջ 30 տարի ծառայած տնօրենը եղել է հայտնի մանկավարժ, վարչական հմուտ կարողություններով օժտված մտավորական Երվանդ Պապայանը: Իրենից հետո դպրոցի ղեկը հաջորդաբար ստանձնել են Մանիա Գաֆեսճյան-Գազազյանը, Անդրանիկ Պողոյանը եւ ներկայիս տնօրեն Ազատուհի Գայսերլյանը: Դպրոցի կայացման եւ պահպանման համար (նյութական եւ այլ կարիքները) շատ կարեւոր դեր են կատարել հոգաբարձական մարմինները՝ հաջորդաբար Բալասանյանի, Հակոբ Ալթունյանի, եւ մանավանդ Հարություն Եոզկաթյանի գլխավորությամբ:

Ամբողջ 2002 թ. հայտարարված էր դպրոցի հիմնադրման 50-ամյակի տարի: Եզրափակիչ հանդիսությունը վերջերս տեղի ունեցավ Բեյրութի Հովհաննես Պողոսյան հանդիսասրահում: Հանդիսությունն անցավ մեծ ոգեւորությամբ եւ հոծ բազմության ներկայությամբ: Հարգարժան հյուրերի շարքում էին Լիբանանի կրթության նախարար Աբդուլ Ռահիմ Մըրադը, պետնախարար Պշարա Մըրհեժը, Բեյրութի հայ երեսփոխաններ Հակոբ Գասարճյանը, Եդիկ Ճերեճյանը, Սերժ Թուրսարգիսյանը եւ ժան Օղասապյանը, Բեյրութի երեսփոխաններ Ղաթաս Խուրին, Մուհամմադ Քաբանին, Լիբանանի հայոց թեմի առաջնորդ Գեղամ արք. Խաչերյանը, հայ կաթողիկե պատրիարքության ընդհ. փոխանորդ Վարդան եպս. Աշգարյանը, Արամ Ա կաթողիկոսի ներկայացուցիչ Վարդան արք. Դեմիրճյանը եւ այլք:

Երեկույթին բացման խոսքով ելույթ ունեցավ դոկտ. Սարգիս Գրիգորյանը, որին հաջորդեց վարժարանի աշակերտների ասմունքը, ապա տնօրենուհի Ազատուհի Գայսերլյանի խոսքից հետո մեներգով հանդես եկավ Անի Սաջուլյանը:

Իր ելույթում կրթության նախարար Աբդուլ Ռահիմ Մըրադն, ընդգծելով կրթական ասպարեզում վարժարանի կատարած մեծ դերը, հատկապես անդրադարձավ վարժարանի նախկին տնօրեն, մանկավարժ եւ հասարակական գործիչ Երվանդ Պապայանի վաստակին՝ սերունդներ դաստիարակելու առաքելության մեջ: Իր երկարամյա վաստակը եւ բեղուն գործունեությունը գնահատվեց բարձր կրթության նախարարի կողմից արժանանալով «Ուսուցչի մեդալ» պարգեւով:

Հակոբ Գասարճյանն իր ելույթում նշեց կրթության նախարար Մըրադի դերը եւ այն ճիգերը, որ նա կատարում է երկրում ուսման ընդհանուր մակարդակը բարձրացնելու, ինչպես նաեւ պետական վարժարանն աշխուժացնելու գործում: Հ. Գասարճյանը նախարարին հանձնեց Թեքեյան մշակութային միության անունով հուշանվեր:

Վարդան եպս. Աշգարյանն ընթերցեց Հայ կաթողիկե Ներսես-Պետրոս ԺԹ պատրիարքի օրհնության գիրը, իսկ Գեղամ եպս. Խաչերյանը՝ Ամենայն հայոց Գարեգին Բ կաթողիկոսի եւ Մեծի տանն Կիլիկիո Արամ Ա կաթողիկոսի ուղերձները, ապա պրն Պապայանը պարգեւատրվեց Կիլիկիո կաթողիկոսության «Մեսրոպ Մաշտոց» շքանշանով:

Պարգեւներ ստացան նաեւ վարժարանի գործունեության ընթացքում ներդրումներ ունեցած չորս ազգայիններ, նաեւ 25 տարի եւ ավելի ծառայություն ունեցած 20 նախկին ուսուցիչներ:

Երախտագիտության խոսքով հանդես եկավ Երվանդ Պապայանը՝ գոհունակություն հայտնելով մեծարանքի եւ պարգեւների համար: Եզրափակիչ խոսքով հանդես եկավ վարժարանի կրթական մարմնի ատենապետ պրոֆ. Հրայր Հովակիմյանը:

Մ. Բ.

Այդ դժուարին սէրը.

Սփիւռքահայ գրական արժէքները՝ աշակերտների տեսողութեամբ

Այս տարուայ գարնանը «Սփիւռք» Գիտաուսումնական Կենտրոնը, առաջին անգամ Հայաստանին կրթական համակարգում, իրագործեց հայոց լեզուի եւ գրականութեան շուրջ 140 ուսուցիչների երկամսեայ վերապատրաստութիւն՝ արեւմտահայերէնից, արեւմտահայ եւ սփիւռքահայ գրականութիւն առարկաներից, որոնց իրենց մասնակցութիւնը բերեցին Հանրապետութեան եւ Սփիւռքի առաջնակարգ մասնագէտները:

Ուսուցիչները վերադարձան դպրոցներ աւիւնով եւ խանդավառ: Արդիւնքները չուշացան: Այս տարի աւելի, քան երբեւէ մայրաքաղաքի դպրոցներում արեւմտահայերէնը աշակերտութեան շուրթերին հնչեց այդքան յաճախ ու, որ գլխաւորն է, ընտանի: Երեխաները, հետամուտ իրենց ուսուցիչների խորհուրդին, կարդում են դասական ու ժամանակակից հեղինակների, ապրում են նրանց յոյզերով ու անհանգստութիւններով՝ կազմակերպելով բազմաբնոյթ գրական երեկոներ: Աւելորդ չէ նշել, որ կենտրոնը, ստանալով ՀՀ ԿԳՆ համաձայնութիւնը, Փարիզի «Մաշտոց» Հայ լեզուի պաշտպանութեան միութեան (հիմնադիր նախագահ, Սորբոնի համալսարանի դոկտոր Հիլդա Գալֆայեան) հետ համատեղ այս տարուայ աշնանից Երեւանի երկու դպրոցներում ուսումնական փորձնական ծրագրեր է իրագործում արեւմտահայ լեզու եւ գրականութիւն առարկաներից՝ խորացնելով գրական ճաշակ, բառապաշար, հարստացնելով լեզուական նորատիպ կարգեր, այդ թւում՝ ուղղագրութեան հարցեր:

Ձմեռային այս արձակուրդներին Կենտրոնի նորակառոյց սրահ էին ժամանել Երեւանի երեք դպրոցներից աշակերտների մի մեծ խումբ: Նրանք, նախ, ծանօթացան միմեանց հետ, լսեցին Կենտրոնի տնօրէն, բանասիրութեան դոկտոր, պրոֆեսոր Սուրէն Դանիէլեանի ողջոյնի խօսքը: Ըստ էութեան, նրանք առաջին անգամ տեսան «Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամի կրթական ծրագրի հրաշալի իրագործումը, ծափահարեցին շինարարների բարձրորակ աշխատանքը:

Ապա բեմը տրամադրուեց Երեւանի Կ. Դեմիրճեանի անուան թիւ 139 դպրոցի 24 աշակերտներին, որոնք ներկայացրեցին այսօրուայ Սփիւռքի գրական խճանկարը՝ Կարիկ Պասմաճեանին, Զարեհ Խրախունուն, Ռոպէր Հատտէճեանին, Վարդ Շիկահերին եւ Իգնա Սարըասլանին: Ուսուցչուհիներ Լուսինէ Յովհաննիսեանն ու Յասմիկ Աւանեսեանը ջանք ու եռանդ չէին խնայել, որպէսզի իրենց սաները լաւագոյնս իրացնեն նորածանօթ հեղինակներին, պարզեն նոր գրական հետաքրքրութիւններ: Աշակերտները շատ բան էին հասցրել իմանալ: Կ. Պասմաճեանի մասին Պ. Սեւակի, Գ. Մահարու կարծիքներին հետեւեցին արտասանութիւններ, որոնցից սահուն անցան Ստամբուլի գրական նորագոյն շարժման առաջնորդներին: Ուրախալի էր, որ նրանք, հետեւելով օրուայ մշակութային անցուդարձին, քաջ գիտէին, որ Պոլսոյ գրական աւագանին անցեալ տարուայ նոյեմբերին Երեւանում մասնակցում էր պատուոյ յոբելեանական հանդիսութիւններին, իսկ այս տարի արժանացան ՀՀ պետական բարձրագոյն պարգեւների: Այն փունջը, որ ներկայացրին 6–8-րդ դասարանների աշակերտները, վկայում էր իրենց ուսուցիչների մեղուաջան աշխատանքը:

Նրանցից յետ չմնացին Երեւանի 163 դպրոցից ուսուցչուհի Սվետլանա Օշխերելու սաները, որոնք «բեմադրին» գրական մրցոյթը՝ նոր գնահատութիւններով, Սիամանթոյից ու Մեծարենցից արտասանութիւններով: Իսկ ահա 170 դպրոցի աշակերտների յանպատրաստից «երգչախմբի» շնորհիւ թեւածեց նաեւ արեւմտահայ երգը՝ «Կիլիկիան» եւ «Եղբայր եմք մեք»-ը, որ նրանց գրականութեան դասերին զուգընթաց սովորեցրել է իրենց ուսուցչուհի Անուշիկ Դանիէլեանը:

Ոչ միայն մակագրուած գրքերով, յիշատակներով, այլ առաջին հերթին անմոռաց տպաւորութիւններով ու նոր նախաձեռնութեան հեռանկարով հեռացան «Սփիւռք» գիտաուսումնական կենտրոնից շուրջ վաթսուն աշակերտներ, նրանց ծնողները, մանկավարժական համալսարանի բանասիրական բաժնի ուսանողները, բազմաթիւ հիւրեր, որոնց հաստատեցին այն ճշմարտութիւնը, որ մեր գրականութեան ուժն ու յարատեւութիւնը ապահովում է հայ երկու գրական հատուածների միասնական, գիրկընդխառն հունը, որ առանց մէկի, միւսի շնչառութիւնը կը նուազի, իսկ գեղարուեստական համակարգի մէջ գոյների հարուստ երանգները կը խամրեն:

ԷՄՄԱ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

ՊՐԵՄԻԵՐԱ

«Մարիամի երազը» եւ Գայանեի խրողությունը

Հայտնի է, որ երբ մարդու համար դժվար է, կյանքի դժվարությունների հաղթահարման ոչ մի դեղատոմս նրան չի օգնի, եթե իր մեջ ուժ չգտնի դիմակայելու վրա հասած ձախորդություններին: Սովորական մարդու համար դժվար է նույնիսկ պատկերացնել, թե տարրական գոյատեւման հոգսերի պայմաններում ինչպես կարելի է մտածել ստեղծագործելու մասին, արարել ոչ թե հանապազօրյա հաց, այլ արվեստի գործեր: Ստեղծագործող մարդկանց համար այժմ առանց չափազանցության ծանր ժամանակ է: Մեր իրականություն ներխուժած շուկան ներկայացնում է դաժան պահանջներ, եւ ամեն ոք չէ, որ կարողանում է իր մեջ պահպանել ստեղծագործելու անհագ ծարավը: Փոքր-ինչ զարմանահրաշ այդ մարդկանց շարքին համարձակորեն կարելի է դասել Գայանե Քյոսայանին, որը վերջերս նշեց իր ստեղծագործական գործունեության 20-ամյակը: Նույնիսկ դժվար է միանգամից պարզել նրա ստեղծագործական ուղղվածությունը: Ո՞վ է նա. կոմպոզիտո՞ր, բանաստեղծուհի՞, սցենարի՞ստ...

Ի դեպ, դա այնքան էլ կարեւոր չէ: Գայանեի «զինանոցում» կան 60-ից ավելի երգեր, բազմաթիվ տեքստեր, 2 հեղինակային ֆիլմ, Կոմիտասի խոսքերով ռոմանսներ եւ շատ այլ բաներ, որոնք անվիճելիորեն բնութագրում են նրան որպես անհանգիստ եւ գործունյա մարդու:

Նոր տարվա առթիվ Գայանեն երեխաներին ուրախացրեց «Մարիամի երազը» մյուզիքլի բեմադրությամբ, որտեղ դպրոցի ամանորյա տոնակատարությանը մասնակցելու մեծ ցանկություն ունեցող աղջնակը հիվանդանում է եւ չի կարողանում մասնակցել: Եվ ահա նա տեսնում է երազ, որտեղ իր սիրելի խաղալիքները հանկարծ կենդանանում են եւ իր համար հրաշալի ուրախ տոն կազմակերպում: Այդ մյուզիքլի հիմնարար գաղափարն է դարձել բնավ էլ ոչ մանկական այն փիլիսոփայությունը, որի համաձայն եթե մարդու մեջ ամեն ինչ ներդաշնակ է, ապա նա ինքն իր համար կարող է տոներ սարքել՝ հակառակ բոլոր հանգամանքների:

Այս պարզ դրույթը զգալի չափով նաեւ բուն հեղինակի կենսաընկալումն է, որի կյանքը մեծ վերապահումով միայն կարելի է երջանիկ անվանել: Նա շփոթություն եւ տարակուսանք ապրեց, իմանալով, որ ԱՄՆ-ում թողարկվել է իր երգերի ձայնապնակը Գայանե Սաֆարյանի կատարմամբ, բայց ձայնապնակի վրա չգտավ իր, որպես երգերի հեղինակի, ազգանունը: «Բարսեղյան ռեկորդս» ֆիրման դժվար թե պատահմամբ սխալ թույլ տված լիներ: Այդ պարզունակ հնարքը նրան հնարավորություն էր տվել փող խնայել հեղինակի հոնորարի հաշվին:

Ի դեպ, ինքը՝ հեղինակը, չի կարողանում երկար ժամանակ վհատված մնալ: «Արդենի» ստուդիան նրան կրկին հրավիրել է աշխատելու որպես կոմպոզիտոր: Համագործակցում է նաեւ «Դո, ռե, մի» ստուդիայի հետ, որի ղեկավարը՝ երգչուհի Նադեժդա Սարգսյանը, ջանում է, որ Գայանեն լինի ոչ միայն ժյուրիի անդամ, այլեւ գրի շատ երգեր եւ դրանց խոսքերը: Գաղտնիք չէ, որ անչափ քիչ են լավ երգերը, որոնցով կարելի է հանդես գալ միջազգային մակարդակով: Քիչ են նաեւ դրանք ստեղծել կարողացողները: Գայանե Քյոսայանը մեկն է նրանցից: Ու թեեւ շոու-բիզնեսը դաժան բարքեր ունի, նա իր տեղը զբաղեցնում է ըստ արժանվույն:

Է. ՍԱՀԻՆՅԱՆ

Արգենտինահայ համայնքները ՀԲԸՄ-ի ուշադրության կենտրոնում

«Հարյուր հազարի հասնող արգենտինահայ համայնքները հարմարվում են նոր մարտահրավերներ պարունակող իրադարձություններին, որոնք առնչվում են մինչեւ օրս ցնցումներ առաջացնող 2001 թվի տնտեսական ճգնաժամի հետ», նշել է ՀԲԸՄ-ի կենտրոնական վարչության անդամ Քերոլ Ասլանյանը Բուենոս Այրես եւ Կորդոբա կատարած իր այցելությունների ավարտին:

Նա այդ քաղաքներում գործնական հանդիպումներ է ունեցել ինչպես ՀԲԸՄ-ի հանձնախմբերի, այնպես էլ տեղի համայնքների ներկայացուցիչների հետ, որոնց ընթացքում քննարկվել են բազմաթիվ տնտեսական, կրթական եւ մարզական խնդիրներ: Արգենտինայի երկրորդ քաղաք հանդիսացող Կորդոբայում առաջարկ է ներկայացվել հիմնելու հայերենի շաբաթօրյա դասընթացներ եւ մասնակցելու ՀԲԸՄ-ի հարավ-ամերիկյան խաղերին: Երիտասարդներին ազգային կյանքի մեջ ներգրավելու համար նրանք անհամբեր սպասում են վերանորոգված մարզական կենտրոնի բացմանը, հաղորդում է ՀԲԸՄ-ի լրատվական կենտրոնը Նյու Յորքից:

Հ. Օ.

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

Մարզական

Իսրայել-Հայաստան խաղի արձագանքները

Նախորդ համարում «Ազգը» տեղեկացրել էր ֆուտբոլի ՀՀ ազգային հավաքականի Իսրայելում անցկացրած խաղի արդյունքի մասին: Այսօր ընթերցողներին ենք ներկայացնում խաղի մասին Իսրայելի մարզական նորությունների գործակալության հրապարակումը որոշ կրճատումներով:

«Հայաստանի հավաքականն Իսրայելում ջերմ ընդունելության արժանացավ: Չէ՞ որ շնորհիվ ՀՀ հավաքականի Իսրայելի ընտրանին գրեթե 2 տարվա ընդմիջումից հետո կրկին սեփական հարկի տակ միջազգային խաղ անցկացնելու հնարավորություն ստացավ: Խաղից առաջ կայացած մամուլի ասուլիսում Անդրանիկ Ադամյանը նշել էր, որ հանդիպումն իր սաների համար ընտրական մրցախաղերից առաջ ուժերի փորձարկման հիանալի առիթ է, իսկ Իսրայելի հավաքականը՝ լուրջ մրցակից: Ըստ Ադամյանի, իսրայելական ֆուտբոլը վերջին տարիներին զգալի առաջընթաց է արել: Նախկինում Պետահ Տիկվայի «Հապոելում» հանդես եկած Արմեն Շահգելդյանն էլ նշել էր, որ առաջիկա խաղում գրեթե հավասարազոր մրցակիցների միջեւ համառ պայքար է սպասվում:

Առաջին խաղակեսում, երբ հյուրերի ուժերը դեռեւս չէին սպառվել, Հայաստանի եւ Իսրայելի հավաքականների խաղամակարդակների տարբերությունը գրեթե չէր նկատվում: Հայ ֆուտբոլիստները տիրում էին նախաձեռնությանը: Հյուրերի կազմում լավագույններից մեկը դարպասապահ Արմեն Համբարձումյանն էր, որը մի քանի վտանգավոր հարվածներ կասեցրեց: Իսրայելի հավաքականի մարզիչ Աբրահամ Գրանտը թիմի մեկնարկային կազմում «մաքուր» հարձակվող չէր ընդգրկել: Հարձակման գծում խաղում էր Խաիմ Ռեւիվոն: Դաշտի տերերին 20 րոպե պահանջվեց առաջին սուր գրոհը կազմակերպելու համար: Բենայունն աջ թեւով առաջ շարժվեց, գնդակը փոխանցեց Զանդբերգին, վերջինս էլ այն հասցեագրեց Ավի Նիմնիին, որը մոտ տարածությունից գրավեց դարպասը: Իսկ մինչ այդ, արդեն 2-րդ րոպեին դաշտի տերերի դարպասապահ Դուդա Աուասը փրկել էր դրությունը: Ընդմիջումից հետո դաշտի տերերի կազմում մի շարք փոփոխություններ կատարվեցին: 61-րդ րոպեին Բենայուն-Ռեւիվո-Զանդբերգ եռաքայլ կոմբինացիայից հետո հաշիվը կրկնապատկվեց: Ռեւիվոյի հարվածից հետո Համբարձումյանը գնդակը հետ մղեց, բայց վրա հասած Զանդբերգը գրավեց դարպասը: Խաղի վերջին 20 րոպեներին բավական հոգնած հյուրերն արդեն չէին կարողանում աչալրջորեն հսկել իսրայելցիներին, որի հետեւանքով Բարուխ Դեգոն կարող էր իր նորամուտը 2 գոլով նշանավորել: Սակայն մի դեպքում իսպանացի մրցավարը «խաղից դուրս» վիճակ արձանագրեց, մյուս դրվագում գնդակը դիպավ ձողին: Հյուրերը հաջող էին խաղում մինչեւ մրցակցի տուգանային հրապարակը, իսկ այնտեղ մտածված գործողություններով աչքի չէին ընկնում: ՀՀ հավաքականում չգտնվեց մեկը, որ վճռորոշ վերջին փոխանցում կատարեր: Գնդակի անվերջ միմյանց փոխանցումներն իսրայելցիների կողմից հետ էին մղվում: Չնայած հաղթանակին, տեղի մասնագետների կարծիքով, Իսրայելի հավաքականի խաղը տպավորություն չթողեց»:

Իսրայելի հավաքականի համար այդ հանդիպումը միայն մարզական նշանակություն չուներ: Այն հիանալի առիթ էր ՈւԵՖԱ-ի ղեկավարությանն ապացուցելու, որ երկրում հնարավոր է ֆուտբոլային հանդիպումների նորմալ անցկացումը, մրցակիցների անվտանգության ապահովումը: Հասկանալի է, որ Հայաստանի հավաքականի այցից հետո ավետյաց երկրում խաղալու պատրաստակամություն են հայտնել Չիլիի, Վրաստանի, Սերբիայի եւ Չեռնոգորիայի հավաքականները: Եվ եթե ՀՀ հավաքականը մարզական առումով աչքի չընկավ, ապա գոնե նպաստեց «բլոկադայի» ճեղքմանը:

Ռեկորդներ ընկերական մրցախաղերում

Չորեքշաբթին ֆուտբոլի ազգային եւ երիտասարդական հավաքականների ընկերական մրցախաղերի անցկացման համար ՖԻՖԱ-ի կողմից հատկացված հերթական օրն էր: Նախորդ համարում ընթերցողներին ներկայացրել էինք որոշ հանդիպումների արդյունքները: Այսօր խոսք կգնա մյուս մրցախաղերի մասին:

Ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցաշարում Հայաստանի հավաքականի բոլոր մրցակիցներն էլ փորձարկեցին ուժերը: Իսպանիայի հավաքականը սեփական հարկի տակ 3-1 հաշվով պարտության մատնեց աշխարհի փոխչեմպիոն Գերմանիայի ընտրանուն: Հաշիվը 3-րդ րոպեին բացեց Ռաուլը, որին գերմանացիները 7 րոպե անց պատասխանեցին Ֆրեդի Բոբիչի գոլով: Ընդմիջումից հետո նախ Ռաուլը իրացրեց 11 մ հարվածը, ապա Գուտին ավելի համոզիչ դարձրեց իսպանացիների հաղթանակը: Այս խաղից հետո Ռաուլը դարձավ Իսպանիայի հավաքականի գլխավոր ռմբարկուն՝ գերազանցելով Ֆեռնանդո Հիեռոյի արդյունավետության ռեկորդը: Այժմ 25-ամյա հարձակվողի օգտին գրանցված է 31 գնդակ անցկացրած 59 հանդիպումներում:

Ուկրաինացիները հյուրընկալվելիս ոչ-ոքի (0-0) խաղացին թուրքերի հետ, իսկ Հյուսիսային Իռլանդիայի հավաքականը սեփական հարկի տակ 0-1 հաշվով զիջեց ֆիններին: Գոլը 49-րդ րոպեին խփեց Խյոյլյուպյան: Հույները սեփական հարկի տակ հաղթեցին նորվեգացիներին շնորհիվ 26-րդ րոպեին Կիրգիակոսի խփած միակ գոլի:

Մեծ անակնկալ էր Անգլիայի հավաքականի սեփական դաշտում կրած պարտությունը ավստրալացիներից (1-3): Ճիշտ է, այդ խաղում Սվեն Գորան Էրիկսոնը որոշել էր մի շարք ֆուտբոլիստների փորձարկել եւ տարբեր խաղակեսերում դաշտ դուրս բերեց տարբեր կազմեր: Առաջին խաղակեսում թեեւ խաղադաշտում հավաքականի հիմնական կազմն էր, ավստրալացիներին հաջողվեց 2 գոլ խփել: Երկրորդ խաղակեսում դաշտ մտած Ուեյն Ռունին դարձավ հավաքականի պատմության մեջ ամենաերիտասարդ ֆուտբոլիստը (17 տարեկան 111 օրական): Նա գերազանցեց 123 տարվա վաղեմություն ունեցող ռեկորդը: 1879 թ. Ջեյմս Պրինսեպը հավաքականում իր նորամուտը նշել էր 17 տարեկան 253 օրական տարիքում: Բնականաբար, Էրիկսոնը դժգոհ էր անգլիացիների խաղից եւ հայտարարել է, որ ընտրական հանդիպումներին հրավիրելու է այլ խաղացողների:

Փարիզում Եվրոպայի չեմպիոնները զիջեցին չեխերին (0-2), որոնցից աչքի ընկան Գրիգերան ու Բարոշը: Ֆրանսիացիների կազմում իր 103-րդ հանդիպումն անցկացրեց Մարսել Դեսային՝ կրկնելով Դիդյե Դեշամի ռեկորդը: Յուրօրինակ ռեկորդ սահմանեց նաեւ Ուելսի հավաքականը: Իր գոյության 127-ամյա պատմության ընթացքում հավաքականին առաջին անգամ հաջողվեց 9 խաղ շարունակ մնալ անպարտելի: Ուելսի հավաքականը ոչ-ոքի (2-2) խաղաց Բոսնիայի հետ: Աշխարհի հնգակի չեմպիոն բրազիլացիները հյուրընկալվելիս ոչ-ոքի (0-0) խաղացին չին ֆուտբոլիստների հետ: Այդ հանդիպման համար Բրազիլիայի ֆուտբոլի կոնֆեդերացիան 1,25 մլն դոլար ստացավ չինացիներից, որի դիմաց խոստացել էր խաղին ներկայանալ հավաքականի մարտական կազմով: Այդ խաղը բրազիլացիների նոր գլխավոր մարզիչ Կառլոս Ալբերտո Պարեյրայի նորամուտն էր: Սակայն նրա սաները ոչնչով չկարողացան ուրախացնել մարզչին:

Կիպրոսում անցկացվող «չորսի մրցաշարում» ռուսները 1-0 հաշվով հաղթեցին դաշտի տերերին, իսկ ռումինացիները պարտության մատնեցին սլովակներին (2-1): Այժմ ռուսներն ու ռումինացիները եզրափակիչում կվիճարկեն հաղթողի կոչումը: Պորտուգալիայի հավաքականի գլխավոր մարզչի պաշտոնում նորամուտն անհաջող էր Լուիս Ֆելիպե Սկոլարիի համար, որի սաները հյուրընկալվելիս զիջեցին իտալացիներին (0-1): Մյուս հանդիպումներում գրանցվել են այսպիսի արդյունքներ. Շոտլանդիա-Իռլանդիա՝ 0-2, Հոլանդիա-Արգենտինա՝ 1-0, Սլովենիա-Շվեյցարիա՝ 1-5, Եգիպտոս-Դանիա՝ 1-4, Մարոկկո-Սենեգալ՝ 1-0, Կամերուն-Կոտ դ՛Իվուար՝ 0-3, Ալբանիա-Վիետնամ՝ 5-0, Էկվադոր-Էստոնիա՝ 2-1, Ճամայկա-ԱՄՆ՝ 1-2, Մեքսիկա-Կոլումբիա՝ 0-0:

ՇԱԽՄԱՏ

Վեց հայ շախմատիստներ առաջատարների թվում են

Մոսկվայում ընթացող շախմատի փառատոնի 2-րդ տուրում «A» խմբում հանդես եկող 10 հայ շախմատիստներից 5-ը հաղթանակներ տոնեցին: Հաջող է մեկնարկել մինչեւ 20 տարեկանների աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Լեւոն Արոնյանը, որն առաջին տուրում ոչ-ոքի խաղալուց հետո հաղթեց ռուսաստանցի Նուկիիմ Ռաշկովսկուն: Գաբրիել Սարգսյանը պարտության մատնեց Դմիտրի Խուպրովին, իսկ Վահանյանն իր օգտին մեկ միավոր գրանցեց Պյոտր Կոստենկոյի հետ պարտիայում: Տիգրան Նալբանդյանի եւ Արտաշես Մինասյանի մրցավեճն ավարտվեց վերջինիս հաղթանակով: Հովհաննես Դանիելյանն էլ պարտության մատնեց ֆրանսիացի Անտուան Բելայշեին: Կրկին անհաջողության մատնվեց Տիգրան Պետրոսյանը՝ զիջելով Ալեքսանդր Շնայդերին: Նույն բախտին արժանացավ նաեւ Աշոտ Անաստասյանը՝ պարտվելով Սերգեյ Բեզգուկովին: Արա Մինասյանն էլ պարտություն կրեց Ալեքսեյ Ֆյոդորովի հետ պարտիայում: Նադանյան-Սվեշնիկով հանդիպումն ավարտվեց ոչ-ոքի: Հայ շախմատիստներից առայժմ լավագույն արդյունքն ունեն Լեւոն Արոնյանն ու Գաբրիել Սարգսյանը (1,5-ական միավոր): Իսկ մրցաշարային աղյուսակը 2-ական միավորով գլխավորում են 19 շախմատիստներ, որոնց թվում են Վադիմ Զվյագինցեւը, Սերգեյ Գագունաշվիլին, Վիկտոր Բոլոգանը եւ Օլեգ Ռոմանիշինը:

«B» խմբի առաջատարների շարքում են Դավիթ Պետրոսյանը, Տիգրան Քոթանջյանը, Էլինա Դանիելյանը եւ Վարդան Դանիելյանը, որոնք 2-րդ հաղթանակները տարան եւ մրցաշարի մյուս 15 մասնակիցների հետ գլխավորում են աղյուսակը: Դավիթ Հարությունյանը հաղթելով Կուզնեցովին, վաստակեց 1,5 միավոր: Նույնքան միավոր ունի նաեւ Արթուր Չիբուխչյանը, որը խաղաղ դաշն կնքեց Կալյանի հետ: Զեյրանյանը երկրորդ անընդմեջ պարտությունը կրեց:

«C» խմբում էլ հաջող են հանդես գալիս Հայկ Վարդանյանն ու Լեւոն Բաբուջյանը, որոնք 2-րդ անընդմեջ հաղթանակները տարան: Հայկը հաղթեց Զվորիկինային, իսկ Լեւոնը պարտության մատնեց Թահիրովին: Վարդգես Սարգսյանը պարտվեց Մուխթարովից: Տոնոյանի մրցակիցը խաղին չներկայացավ: «C» խմբում ընդհանուր առմամբ 2-ական միավոր են վաստակել 21 շախմատիստներ:

Օլիվեր Կանը դիմել է դատարան

Աշխարհի լավագույն դարպասապահ Օլիվեր Կանն ամերիկյան «ԵԱ սպորտս» ընկերության դեմ հայց է ներկայացրել Համբուրգի դատարան: Ամերիկյան ընկերությունն, առանց Կանի համաձայնությունը ստանալու, թողարկել է «ՖԻՖԱ-2003» համակարգչային խաղը, որում հանդես է գալիս նաեւ ֆուտբոլի Գերմանիայի հավաքականի դարպասապահը: Վերջինիս փաստաբանը նշել է, որ Կանը դժգոհ է ոչ միայն նրա համար, որ իր համաձայնությունը չեն հարցրել, այլեւ համակարգչային խաղում իր նմանակի գործողություններից: Նա պահանջում է վաճառքից հանել այդ խաղը եւ որպես փոխհատուցում իրեն վճարել 500 հազար դոլար:

Հարկ է նշել, որ ամերիկյան ընկերությունը ՖԻՖԱ-ի անվանումն օգտագործելու համար ֆուտբոլի միջազգային ֆեդերացիային վճարել է: Բացի այդ, ստացել է խաղացողների միջազգային ընկերակցության համաձայնությունը համակարգչային խաղում ստեղծելու հանրահայտ տարբեր ֆուտբոլիստների նմանակներին: Սակայն պարզվում է, որ խաղացողների միջազգային ընկերակցության անհատական հարցում չի արել ֆուտբոլիստներին՝ ստանալու նրանց համաձայնությունը:

«ԵԱ սպորտս» ընկերությունից դժգոհ է նաեւ ֆուտբոլի Գերմանիայի ֆեդերացիան, առանց որի թույլտվության խաղում օգտագործվել է երկրի հավաքականի համազգեստը եւ խորհրդանիշը:

Գալիանին մեղադրվում է չարաշահումների մեջ

«Միլանի» փոխնախագահ Ադրիանո Գալիանին մայիսի 9-ին կկանգնի դատարանի առաջ: Նա մեղադրվում է հարկերը չվճարելու եւ ֆուտբոլիստների տրանսֆերների հետ կապված չարաշահումների մեջ: Դա վերաբերում է ոչ միայն ֆուտբոլային թիմին, այլեւ «Միլանի» հոկեյի եւ վոլեյբոլի ակումբներին, որոնք պատկանում են «Ֆինինվեստ» հոլդինգին: Այդ հոլդինգի տերն Իտալիայի վարչապետ, «Միլանի» նախկին նախագահ Սիլվիո Բեռլուսկոնին է:

Կանչելսկիսը կխաղա Սաուդյան Արաբիայում

Ֆուտբոլի Ռուսաստանի հավաքականի նախկին կիսապաշտպան Անդրեյ Կանչելսկիսը պայմանագիր է կնքել Սաուդյան Արաբիայի չեմպիոն «Ալ Հիլալ» թիմի հետ: Նա 4 ամիս հանդես կգա այդ թիմում, որից հետո հավանաբար պայմանագիրը կերկարաձգվի: Ֆուտբոլիստի 4 ամսվա աշխատավարձը կկազմի 200 հազար դոլար, եւս 150 հազար դոլար կստանա Կանչելսկիսը, եթե թիմը նվաճի չեմպիոնի տիտղոսը: «Ալ Հիլալը» մտադիր է նաեւ հրավիրել Կամերունի հավաքականի հարձակվող Պատրիկ Սուֆոյին:

Խմբերի կազմը հայտնի է

Փարիզում կայացել է ֆուտբոլի Կոնֆեդերացիայի գավաթի մասնակիցների վիճակահանությունը: Ութ հավաքականները բաժանվել են 2 խմբի: Առաջինում ընդգրկվել են Եվրոպայի չեմպիոն Ֆրանսիայի, Ճապոնիայի, Կոլումբիայի եւ Նոր Զելանդիայի, 2-րդում՝ աշխարհի չեմպիոն Բրազիլիայի, ԱՄՆ-ի, Կամերունի եւ Թուրքիայի հավաքականները:

Մեդալը չհաջողվեց վաճառել

1976 թ. Մոնրեալի օլիմպիադայի ակադեմիական թիավարության չեմպիոն Ալեքսանդր Սեման բնակարան գնելու պատրվակով ցանկանում էր վաճառել ոսկե մեդալը 9 հազար դոլարով: Սակայն գնորդները պատրաստ էին վճարել միայն առաջարկված գումարի կեսը: Ռուսաստանում առայժմ մեդալների վաճառքի փաստերը եզակի են: Ընդհանրապես, մեդալների գները կախված են այն բանից, թե ո՞ր օլիմպիադայում են նվաճվել եւ ո՞վ է տերը: Օրինակի համար, մոսկովյան օլիմպիադայի մեդալներն ամենաէժանն են՝ մոտ 3000 դոլար: Սեման փորձեց գնորդ գտնել արտասահմանում, սակայն՝ ապարդյուն

Բրետ Հալի 700-րդ գոլը

Հոկեյի ազգային լիգայի առաջնության հերթական խաղում Սթենլիի գավաթակիր «Դետրոյթի» վետերան Բրետ Հալը խփեց հոբելյանական՝ 700-րդ տափօղակը: Երկրի առաջնությունների պատմության մեջ նա 6-րդ հոկեյիստն է, որին հաջողվում է հատել 700 գոլի սահմանագիծը: Հալին վերջին յոթ հանդիպումներում ոչ մի կերպ չէր հաջողվում գրավել մրցակիցների դարպասները: «Սան Խոսեի» հետ խաղում «Դետրոյթը» հաղթեց 5–4 հաշվով:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Օրվա հետքով

ԴՊՐՈՑ

Դրամահավաք

Դպրոցներում ծնողական կոմիտեները գործում են այս ու այն կազմակերպչական հարցեր հոգալու համար: Ձմռան այս ընթացքը դասալքության շրջան է դպրոցներում: Բավարար ջեռուցման, վճարների պատճառով 30 րոպեանոց կիսատ-պռատ դասաժամերն ինչ-որ տեղ անպատասխանատվություն են առաջացնում, երեխաներից շատերը դպրոց չեն ուզում հաճախել, ցուրտն ու անհարմար դասասենյակները նպաստում են դրան: 4-րդ դասարանի երեխան 2-3 ժամ ձեռքերը ցրտից կապտացնելով տուն է դառնում՝ հաջորդ օրը չգնալու մտադրությամբ: Ծնողների մասնակցությունն էլ ակտիվ չէ այս շրջանում դպրոցական կյանքին: Ժողովներին քչերն են ներկայանում, հետաքրքրությունը նվազում է, որովհետեւ որեւէ էական բան չի քննարկվում այստեղ: Ծնողներից մեկին հարցրի, թե ինչո՞ւ են ժողով հրավիրել, հեգնանքով պատասխանեց. «Չգիտե՞ս, ծնողներին դպրոց են հրավիրում, երբ փող է պետք»:

Դպրոցական առօրյայում դրամահավաքությունը սովորական եւ ընդունելի է դարձել՝ դպրոցի ֆոնդի, տոնական միջոցառումների, լուսանկարների, բաց դասերի, հավաքարարի, կավիճի, զանազան ծանծաղ աղմկոտ միջոցառումների համար, իսկ ավարտական շրջանի մասին լավ կլինի լռենք՝ պարտադիր նվերների շարան՝ մի քանի ոսկյա մատանիների ուղեկցությամբ:

Հիմա էլ նոր հավելում է կատարվել, որոշ դպրոցների տնօրեններ վերանորոգման համար հովանավոր են գտնում, բայց գումարը, ինչպես եւ սպասելի է, չի բավականացնում, համադպրոցական հավաքներ են կազմակերպում ու դիմում ծնողներին՝ իրենց նպաստը բերելու դպրոցավերանորոգման գործընթացին՝ 1 երեխայից 3000, 2-ից՝ 5000՝ հաշվի համարով: Երեւանի որոշ դպրոցներ ընտրել են այս ճանապարհը, դե, իսկ շինարարություններն ու վերանորոգումները միշտ էլ շահեկան են եղել:

Մ. Բ.

Որոտանի ջրերը կհասնեն Սեւանա լիճ

ՍԻՍԻԱՆ, 13 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ավարտին են հասցվել դեռեւս 1982 թ-ից սկսված «Հիդրոտեխնիկական կառույցներ Որոտան գետի վրա» օբյեկտի հիմնական հորատանցման աշխատանքները, որի արդյունքում 22 կմ երկարությամբ թունելով Կեչուտի ջրամբար են հասցվել Որոտանի ջրերը, որտեղից էլ Արփա-Սեւան թունելով կհոսի Սեւանա լիճ:

Ֆինանսների սղության պատճառով օբյեկտի ընդհատված շինարարությունը վերսկսվել է 1998 թ.-ից: Միայն 2002 թ.-ին այդ նպատակով պետբյուջեից հատկացվել է ավելի քան 1 մլրդ 318 մլն դրամ: Թունելի շինարարական աշխատանքները վերջին 14 տարում իրականացնում է «Արփա-Սեւան» ԲԲԸ-ն: Ըստ ընկերության գործադիր տնօրեն Սերյոժա Գրիգորյանի, թունելի կառուցման հիմնական աշխատանքներն ավարտված են, սակայն դեռեւս կան անելիքներ, որոնք ավարտին կհասցվեն այս տարի:

Կատարված աշխատանքներին տեղում ծանոթանալու եւ հետագա խնդիրների քննարկման նպատակով Սյունիք են ժամանել ՀՀ քաղաքաշինության փոխնախարարը եւ նախարարության պատասխանատու աշխատողներ:

Մինչեւ մարտի վերջը Լիոնից Երեւան կբերվեն 10 ավտոբուսներ

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Առաջիկա երկու տարիների ընթացքում նախատեսվում է Ֆրանսիայի Լիոն քաղաքից Հայաստան ներկրել 40 քաղաքային մոդիֆիկացիայի ավտոբուսներ, այդ թվում 10-ը՝ մինչեւ այս տարվա մարտի վերջը: Ինչպես հայտնեց Երեւանի քաղաքապետարանի տրանսպորտի վարչության պետ Արեգ Բարսեղյանը, պայմանավորվածությունը ձեռք է բերվել Երեւանի եւ Լիոնի քաղաքապետարանների միջեւ կնքված համաձայնագրի շրջանակներում: Վարչության պետը նշեց նաեւ, որ ավտոբուսների համար սահմանված սիմվոլիկ գինը վճարվել է Լիոնի հայ համայնքի կողմից: Ըստ Ա. Բարսեղյանի, այդ ավտոբուսներով երթեւեկելու ուղեվարձը կսահմանվի 50 դրամ:

Ի լուր լրագրողների

Մամուլի ազգային ակումբը «Հրատապ թեմա» ծրագրի շրջանակներում լրագրողներին հրավիրում է քաղաքական բանավեճի քաղաքագետներ ՀՄԱՅԱԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԻ եւ ՍՈՒՐԵՆ ԶՈԼՅԱՆԻ հետ «Ներքաղաքական իրավիճակը եւ հնարավոր զարգացումները Հայաստանում» թեմայով:

Քննարկումը կկայանա ուրբաթ՝ փետրվարի 14-ին, ժամը 12-ին ՄԱԱ-ում:

ՄԱՄՈՒԼԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿՈՒՄԲ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Փետրվարի 15-ին Հայ առաքելական եկեղեցին նշում է Սբ. Սարգսի տոնը, որը Գարեգին Երկրորդ վեհափառը հռչակել է որպես երիտասարդների օրհնության օր: Տոնի առթիվ Արարատյան թեմի առաջնորդանիստ, Նոր Նորքի եւ Արգավանդի Սբ. Սարգիս եկեղեցիներում կմատուցվի սուրբ պատարագ: Հետպատարագի կկազմակերպվեն բացօթյա տոնակատարություններ:

Ազգ

«Ազգ» օրաթերթի խմբագրությունն առաջարկում է նոր ծառայություն «Ազգ-Ռեյլու» անվանմամբ, որը «Ազգ» օրաթերթի մեկ շաբաթվա ամփոփագիրն է հայերեն, ռուսերեն եւ անգլերեն:

Ամփոփագիրը տարածվելու է միայն էլեկտրոնային տարբերակով, ըստ ձեր տրամադրած հասցեի:

Ցանկության դեպքում զանգահարել՝ (3741) 52 93 53, կամ գրել e-mail: azg@azg.am հասցեով:

ԱԼՖՐԵԴԻ ՍԵՆՅԱԿՈՒՄ

13 փետրվար- 32-րդ օր

Ալֆրեդի սենյակի բնակիչներն իրենց չափազանց լավ են զգում: Բարձր է թե՛ Ալեքսի, թե՛ Վաչեի տրամադրությունը: Մասնակիցներն արդեն հասցրել են խաղալ գրեթե բոլոր խաղերը, նրանք նույնիսկ ցուցադրեցին տիկնիկային ներկայացումներ: Այս ամենի նախաձեռնողը հիմնականում Վաչեն է: Մաքսը, ինչպես նախորդ օրը, օրվա մեծ մասն անցկացրեց համակարգչի առջեւ: Ալեքսն ու Անահիտն առանձնացել էին ննջարանում եւ զրուցում էին ամենատարբեր թեմաների շուրջ՝ կյանք, մարդկային հարաբերություններ: Անահիտն, ինչպես միշտ, աչքի ընկավ իր շատախոսությամբ: Մարդկային երեւակայությունն անսահման է, որովհետեւ որքան էլ տարօրինակ է հնչում, այնուամենայնիվ, երեւի ինչ-որ բանով զբաղվելու համար ներկայացրին Վաչեի ու Անահիտի թաղումը: Ինչեւէ, նրանք ազատ են իրենց ցանկությունների եւ ժամանցը տնօրինելու հարցում, կարող են անել ինչ ուզում են: Պրն Ալֆրեդը նրանց ոչինչ չի արգելել: Չէ՞ որ նրանք վերջին օրն են անցկացնում Ալֆրեդի սենյակում:

Ինչ վերաբերում է խաղին, ապա այն նպատակ ուներ բացահայտելու մասնակիցների իսկական էությունը, որը եւ հաջողվեց, ինչի վառ ապացույցն է հեռուստադիտողների ակտիվ մասնակցությունը ոչ միայն հեռախոսազանգերով, այլեւ նամակներով: Սխալված չենք լինի, եթե պնդենք, որ մասնակիցները դարձան որոշ չափով ճանաչված ու շատերի համար սիրելի մարդիկ:

Ի դեպ ավելացնենք, որ ամեն ինչ այսքանով չի սահմանափակվում, «Ինդիվիդում ռիսըչ» ընկերությունը եւ TV-5 հեռուստաընկերությունը շարունակում են «Ալֆրեդի սենյակում» հեռուստաշոուն, եւ արդեն սկսվել է հաջորդ խաղի մասնակիցների գրանցումը: Այնպես որ, եթե ցանկանում եք ավելի լավ ճանաչել մարդկանց եւ ինքներդ ձեզ, ապա ունեք բացառիկ հնարավորություն խաղին մասնակցելու համար: Ավելացնենք նաեւ, որ տարվա ընթացքում լինելու է 8 խաղ, իսկ տարվա վերջին խաղին մասնակցելու են 8 խաղերի հաղթողները:

Armenian products EXPO

Ձեռնարկությունների ղեկավարների ուշադրությանը

LOGOS EXPO կենտրոնը տեղեկացնում է Ձեզ Ազգային Ցուցահանդեսային Կենտրոնի բացման մասին, որի տարածքում իր աշխատանքն է սկսում

Armenian products EXPO

առևտրա-արդյունաբերական ցուցահանդեսը

Ցուցատաղավարների վերապահման և բոլոր լրացուցիչ հարցերով դիմել հետևյալ հասցեով՝

ք. Երևան, Աբովյան 16, Հեռ./Ֆաքս. 56 4218, 56 6367

E-mail: expo@expo.am Web: www.expo.am

OSI Assistance Foundation - Armenian Branch Office

Vacancy Announcement

The Armenian Branch Office of the Open Society Institute Assistance Foundation is currently seeking applications for the following position:

Program Coordinator for the Civil Society and Media Programs of the OSI AF Armenian Branch.

This program is run under the supervision of the Executive Director and local Board of Directors. The Coordinator's responsibility will be to oversee the successful implementation of the Foundation's Programs in the respective areas. Qualifications will include:

- Strong interest and relevant experience in the field of Civil Society and Human Rights
- University degree preferably in Law (HR), or social science
- Three years minimum experience in an international organization
- Strong organizational skills
- Good knowledge of relevant software programs: Microsoft Office
- Ability to handle confidential issues
- Self-motivation with an ability to set and meet goals
- Ability to work under pressure and willingness to work long hours
- Fluency in English, Armenian, and Russian

Deadline for submission of applications (CV and a cover letter) is February 20, 2003, 5:00 p.m.

OSI AF - Armenian Branch Office:

1 Pushkin Str., apt. 2

Tel: 54 21 19, 54 39 01, 54 17 19; E-mail: jobs@osi.am

Advanced ENGINEERING

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Advanced Engineering Associates International» կազմակերպությունը (AEAI), ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության կողմից ֆինանսավորվող էներգաարդյունավետության, սպառման ոլորտի կառավարման - վերականգնվող էներգիայի աղբյուրների զարգացման ծրագրի շրջանակներում իրականացնում է փորձնական ծրագրեր ջեռուցման համակարգերի - էներգախնայողության բարելավման, ինչպես նաեւ վերականգնվող էներգիայի զարգացման ոլորտներում:

Բոլոր հետաքրքրված մասնավոր էներգետիկ ծառայություններ մատուցող եւ շինարարական բոլոր շահագրգիռ ձեռնարկությունները, որոնք ունեն էներգետիկ համակարգերի տեղադրման փորձ, կարող են դիմել հետաքրքրվածության արտահայտման նամակով՝ իրենց ձեռնարկության մասին տեղեկություններով (աշխատանքային փորձը, իրականացված ծրագրերի թիվը եւ ընդհանուր նկարագրությունը, կազմակերպության բնութագրությունը): Նամակները պետք է ներկայացնել AEAI կազմակերպություն՝ Երեւան, Սարյան 26 հասցեով, մինչեւ ս.թ. փետրվարի 21-ը: Տեղեկությունների համար զանգահարել 58-56-86:

ASSOCIATION OF ENGLISH LANGUAGE TEACHERS OF ARMENIA

AELTA

TOGETHER WITH

U.S. EMBASSY PUBLIC AFFAIRS SECTION

BRITISH COUNCIL

are pleased to announce the recruitment of candidates to participate in the

1ST CAUCASUS ENGLISH LANGUAGE TEACHERS' INTERNATIONAL CONFERENCE

"SHARING ACROSS BORDERS"

April 25-27, 2003, Tbilisi, Georgia

The goal of the conference is to bring together English language teachers from Armenia, Azerbaijan and Georgia to discuss the major issues in English language teaching today, to gain new knowledge about innovations, methodology, textbooks, etc., and to share experiences. A group of 20-40 Armenian teachers will be selected to participate in the conference. A bus will be arranged to take the group to and from Tbilisi.

Eligibility: Applicants should be English language teachers, instructors, professors, or curriculum developers. The working language of the conference is English.

DEADLINE FOR SUBMISSION OF APPLICATIONS IS THURSDAY, FEBRUARY 20, 2003.

Application forms are available at AELTA.

For program details and funding specifics please contact AELTA Office. Address: 3 Baghramian Ave., Floor 2, Yerevan; Phone: (374-1) 563-812; *Fax:* (374-1) 529-678; *E-mail:* aelta@freenet.am.

529353

ԱՆՎՃԱՐ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Առաջարկում ենք վերջին զանգի հումորային երաժշտական սցենար: Հեռ.՝ 360350:
- Վաճառվում է 1994 թ. արտադրության «Գազ 31029» մակնիշի ավտոմեքենա, մոխրագույն, բնական գազով: Հեռ.՝ 561080 (աշխ.), 553232 (տուն):
- Վաճառվում է մեքենայի հեղուկ գազի սարքավորում՝ իր բոլոր պարագաներով: Գինը՝ 80 դոլար: Հեռ.՝ 531439:
- Վաճառվում են մեղվաընտանիքներ: Հեռ.՝ 351854:
- Կատարում եմ մերսում: Հեռ.՝ 642109:
- Վաճառվում է 1 սեն. բն. Տիգրան Մեծ պողոտայում, 9/9: Գինը՝ 7000 դոլար: Հեռ.՝ 260481:
- Հրավիրում եմ համագործակցելու աշխատավարձի միջազգային համակարգում: Հեռ.՝ 527304:
- Վաճառվում է 200 լիտրանոց ջրի բաք: Հեռ.՝ 260099:
- Վաճառվում է գեներատոր՝ 20 կվտ: Գինը՝ 300 դոլար: Հեռ.՝ 441004:

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 5000 Ստորագրված է տպագրության՝ 13. 2. 2003 Գինը՝ 100 դրամ